

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, LIEPA — JULY 1, 1983

Nr. 129

L.K.B. Kronikas Nr. 57

Kratos ir tardymai

(Tėsinys)
Kelmė. 1933 m. vasario 4 d. į Kelmės VRS buvo iškviešta Regina Teresūtė, gyvenanti Kelmėje, Laisvės 11. Jos laukęs milicijos pareigūnas Kornikas pareikalavo pateikti pasą ir darbo pažymėjimą. (R. Teresūtė dirba Kelmės raj. prie Žalpių bažnyčios). Parodžius dokumentus, milicijos leitenantas, kaltindamas, kad darbo sutartis buvo prievarta kun. Alf. Svarinsko ir Žalpių klebono Juozapo Razminto išgauta iš Žalpių parapijos komiteto, juos atėmė ir įsakė rašyti pasiaiškinimą, kodėl dirba prie bažnyčios. R. Teresūtė paaiškino, kad darbo vietą renkasi ji pati, o kol kas dirbti prie bažnyčios dar neuždrausta, todėl jokių pasiaiškinimų nerašys. Atsisakius paklusti, R. Teresūtė tardymui buvo nuvesta į antrą aukštą. Čia mjr. Markaitis pradėjo šmeižti ir niekinti kun. Alf. Svarinską, tardomoji buvo kaltinama, jog išpajūnėsi ir kunigo bandito pinkles ir dirbusi žalingą tarybinei visuomenei darbą. Čekistas Markaitis vertė R. Teresūtę liudyti, kad kun. Alf. Svarinskas siuntinėjęs ją pervežti TTGK komiteto dokumentus ir šmeižiančią sovietinę visuomenę literatūrą, gąsdino, kad jai, kaip ir kun. Alf. Svarinskui, užvesta baudžiamoji byla.

Po pietų prie R. Teresūtės vėl prisistatė milicijos pareigūnas Kornikas ir pakartotinai reikalavo rašyti pasiaiškinimą, kodėl ji dirba prie bažnyčios. Už atsisakymą rašyti pasiaiškinimą žadėjo uždaryti ir psichiatrinę ligoninę arba pasodinti 15 parų. Mjr. Markaitis paaiškino, kad R. Teresūtė įsidarbinusi Žalpiuose tik todėl, kad galėtų bendrauti su kun. Alf. Svarinsku, už ką jai jau yra parašytas griežtas įspėjimas. R. Teresūtė atsisakė duoti bet kokius parodymus apie kun. Alf. Svarinską ir Žalpių

parapijos kleboną kun. J. Ramantą bei pasirašyti po protokolais ir tuščiais blankais.

Baigiantis tardymui, mjr. Markaitis perspėjo R. Teresūtę, kad, jei per mėnesį laiko neįsidarbina valdžiamo darbe, reikės susitikti kalėjime. Tardymas truko maždaug 5 valandas.

1983 m. vasario 14 d. R. Teresūtė išsiuntė pareiškimą LTSR prokurorui, reikalaujama, kad Kelmės raj. VRS grąžintų iš jos atimtus darbo dokumentus.

***

Skaudivilė. 1983 m. kovo 1-5 dienomis Tauragės VSK poskyrio čekistas su keliais Skaudivilės milicininkais landžiojo po Skaudivilės gyvenotojų butus, terorizavo žmones, reikalaujamas rašyti pasiaiškinimus dėl pasirašymo po pareiškimu dėl Lietuvos tikinčiojo jaunimo persekiojimo. Atsisakantiems rašyti pasiaiškinimus grasino trimis metais kalėjimo.

***

Vilkaviškis. 1983 m. vasario mėn. VSK Vilkaviškio (žodis neįskaitomas) poskyrio čekistai apklausinėjo daugelį Vilkaviškio, Kybartų ir kt. vietovių tikinčiųjų, ar jie pasirašė po pareiškimu, kuriuo buvo ginamas Lietuvos tikinčiųjų jaunimas. Saugumiečiai teigė, kad už tą pareiškimą iškelta baudžiamoji byla. Apklausinėdami tikinčiuosius, saugumiečiai turėjo nufotografuoti lapus su parašais; kai kurie gerai įskaitomi parašai buvo raudonai pabraukti. Tikintieji įvairiai atsakydavo į klausimą ar pasirašė po minėtu pareiškimu: vieni patvirtindavo savo parašą, kiti — neigė, dar kiti — nieko nepaaiškino.

(Bus daugiau)

Pajamų mokesčiai ir mokslo išlaidos

Washingtonas. — Aukščiausiasis Teismas 5-4 balsais nusprendė, kad Minnesotos valstijos įstatymas, kuris sumažina tėvų pajamų mokesčius, jei jie turi išlaidų leidimą savo vaikams, yra teisingas ir konstitucijos nelaužo. Byla buvo iškėlus Civilinių laisvių unija, kuri tvirtino, kad Valstijoje yra atskirtos ir pajamų mokesčių mažinimas yra lygus bažnytinio mokyklų rėmimui.

Viešosios mokyklos Amerikoje jokių užmokėčių neima, todėl teismo sprendimas praktiškai liečia privačias „parapines“ mokyklas. Minnesota leidžia mokesčių mokėtojams išskaičiuoti iš savo mokesčių po 500 dol. per metus už švietimo išlaidas pradžios mokykloje ir po 700 dol. už išlaidas viduriniojoje. Universitetų išlaidos nėra atleidžiamos nuo mokesčių. Teismo patvirtinti mokesčių atleidimai liečia reguliarias ir vasaros laiko mokyklas, privačių mokytojų samdymą, Montessori mokyklų išlaidas ir net sportinių batų išlaidas fizinio lavinimo klasėse.

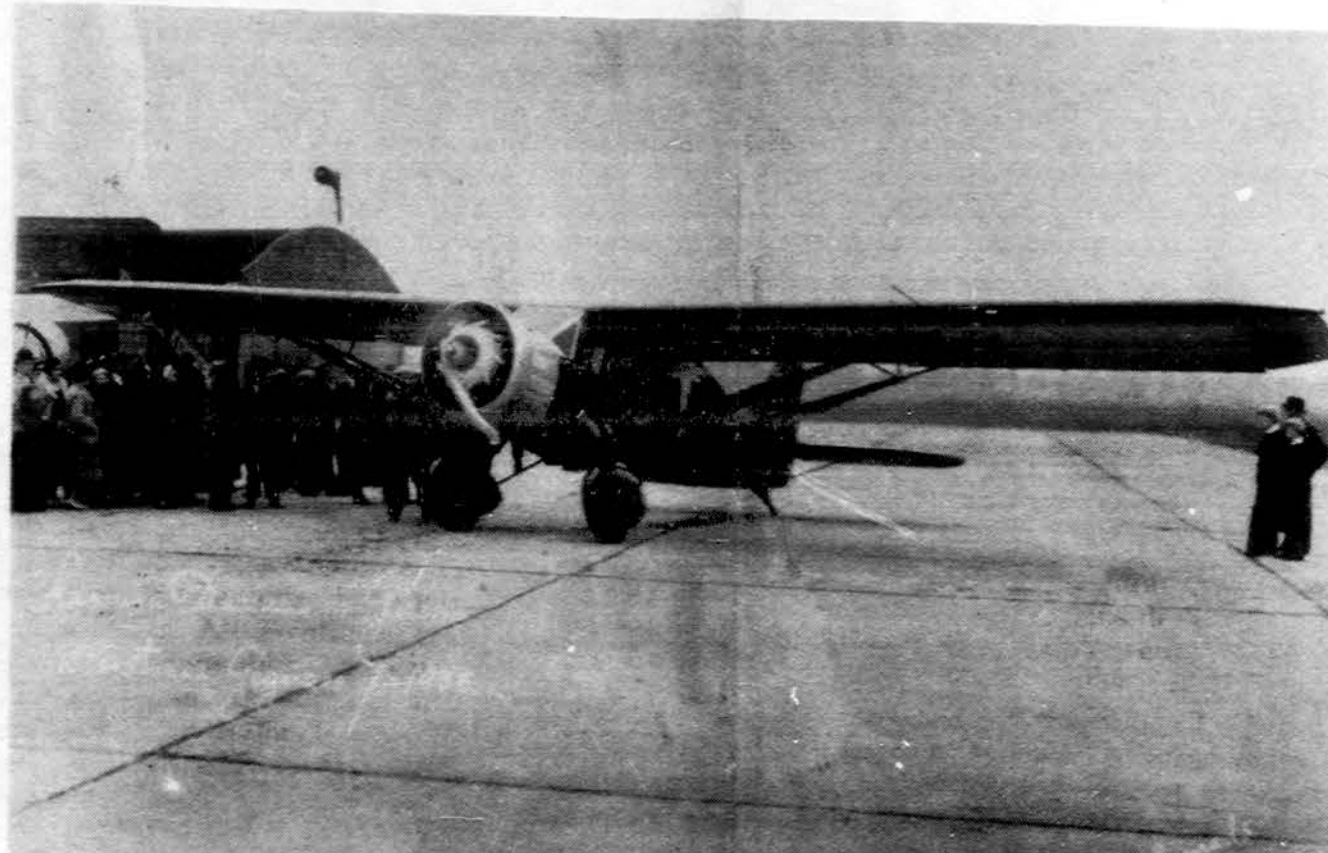
Manoma, kad dabar daugelis kitų valstijų paseks Minnesotos pavyzdžiu.

Pritaria mokesčių mažinimui

Washingtonas. — Senatas 55-45 balsais nutarė sumažinti amerikiečių pajamų mokesčius, kaip buvo planuota prezidento Reagano. Demokratų valdomi Atstovų Rūmai prezidento planą bando apkarpyti. Demokratai įrodinėja, kad pajamų mokesčių sumažinimas bus naudingas daugiausia turtuoliams, be to, tas sumažinimas padidins deficitą. Prezidentas Reaganas įrodinėjo, kad ekonominiams atsivargimui būtina reikia mokesčių mažinimo ir žadėjo demokratų siūlomus mokesčių pakeitimus vetuoti.

— Kandidatas į prezidento vietą, demokratas sen. John Glenn paskelbė savo planą dol. už išlaidas viduriniojoje. Jo planas vyriausybei kainuotų dar 4 bil. dol. per metus.

— Erdvės agentūra NASA skelbia, kad planuojama siųsti į Tokius „astronautus“ agentūra paruoštą kelionę per du mėnesius.

Pasaulio lietuvių dienų metu bus paminėtas Dariaus ir Girėno skridimas per Atlantą. Šio drausaus žygio 50 metų sukakties liepos 4 minėjimui vadovauja Amerikos legiono Dariaus-Girėno

postas No. 271. Nuotraukoje Dariaus ir Girėno išleistuvės Chicagoje 1933 gegužės 7 d. Midway (tuometiniame Municipal) aerodrome.

PLB Seimas išrinko naują vadovybę

Chicago. — Vakar savo darbus baigė VI Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas. Renkant naują vadovybę, balsavimo teisę turėjo 115 atstovų. Balsavimo dalyvavo 111. Buvo iškelti du vadovybės sąrašai. Už JAV LB sąrašą balsavo 68, už Kanados — 43 atstovai.

Pakėlė satelitą į reikiamą orbitą

Greenbelt. — NASA inžinieriai birželio 29 laimėjo dar vieną erdvės žygį. Balandžio 4 d. erdvėlaivio „Challenger“ nuvežtas į erdvę „TDRS 1“ satelitas (Tracking and Data Relay Satellite) buvo pakylėtas, nepasiekęs reikiamos orbitos. Sugedus kelioms raketėms satelitas ėmė erdvėje vartytis ir skrieti apie Žemę 21,950 mylių ir 13,540 mylių orbitoje.

Po dviejų mėnesių bandmyri inžinieriams pavyko nuvesti satelitą į 22,236 orbitą virš Ekvatoriaus. Šis 110 mil. dol. kainavęs satelitas seks žmogaus sukurtų objektų judėjimą erdvėje ir praneš apie tą „erdvės eisimą“ žemės stotims. Mokslininkai dar turi aiškiai nustatyti, kas buvo įvykę su hidraziną deginančiomis satelito raketėm. Kol tai bus iširta, kiti panašūs satelitai nebus siunčiami.

Meksika pati varžo nelegalius ateivius

Maskva. — Meksikos vyriausybė ne kartą yra protestavusi Washingtono dėl nelegalių imigrantų varžymo, jų skriaudimo. Ironiška, kad dabar pati Meksika ėmė varžyti imigrantus iš Centrinės Amerikos: Salvadora, Gvatemalos ir Karibų jūros valstybių Vidaus reikalų ministras Bartlet Diaz jau vasario 28 d. įsakė suvaržyti vizų išdavimą, nes daug svetimšalių atima darbus iš meksikiečių. Sustiprinta Meksikos sienų apsauga. Valdžios pabėgėlių komisijai įsakyta atidžiau sekti pabėgėlius ir juos varžyti. Dėl šių priemonių buvo ginčų Meksikos kabinete. Daug kas įrodinėjo, kad Meksika naudoja tuos pačius argumentus, kuriuos seniai kartojta Amerikos pareigūnai.

Į naująją PLB valdybą išrinkti šie JAV LB kandidatai: M. Drunga, Algimantas Gečys, Birutė Jasaitienė, Vytautas Kamantas, R. Kudukis, Milda Lenkauskienė ir Tomas Remeikis. Kontrolės komisijon išrinkti: M. Šilkaitis, A. Rugienis, J. Urbonas. Kandidatų lieka R. Bublys, Garbės Teisman išrinkti: dr. P. Kisielius, V. Kleiza, A. Raulinaitis, J. Danys, ir V. Izbičkas. Kandidatai: dr. P. Vileišis ir V. Vaitkus.

Libija įspėjo Egiptą ir Sudaną

Kairas. — Libijos užsienio reikalų ministras Abdel Obeidi paneigė Čado skundus, kad Libija remia sukėlusius prieš Čado vyriausybę. Ministras pasakė, kad į Čado civilinį karą kišasi Sudanas ir Egiptas, kurių vadai: prezidentas Mubarakas ir prez. Nimeiris birželio 28 d. tarėsi Aleksandrijos mieste.

Libija įspėjo Egiptą nesikišti į Čado reikalus, nes tada įsikis ir Libija. Sudano žinių agentūra paskelbė, kad Sudane su spauda susitiko keli Čado sukėlusieji kareiviai ir papasakojo apie Libijos lėktuvų ir šarvuotųjų veikia Čado teritorijoje.

Egipto užsienio reikalų ministras Ghali neseniai lankėsi Čado sostinėje ir atsisakė paneigti žinią, kad Egipto kariuomenė gali suteikti Čado vyriausybei paramą prieš sukėlusius. Libija tvirtina, kad ji šiame Čado konflikte yra neutrali, tačiau ministras pagrasino, kad ji tokia neliks, jei į konfliktą įsikis Egiptas ar Sudanas.

Sudano pietinėse srityse veikia „išsivadavimo“ frontas, kuris, Libijos remiamas, sudaro Sudano vyriausybei daug rūpesčių. Šią savaitę tie sukėlusieji pagrobė penkis užsienio misionierius ir šalpos organizacijų atstovus, du jų amerikiečius. Sukėlusieji už jų paleidimą reikalauja pinigų, ginklų ir progos paskelbti spaudoje ir radio stotyse savo tikslus ir reikalavimus.

— Lenkijos katalikų primas kardinolas Glomp vėl išvyko į Vatikaną su septyniais vyskupais.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Palestiniečiai, sukilę prieš savo vadą Arafatą, puola ne tik jam ištikimus dalinius, bet bando į savo tarpą įtraukti ir kitus, ne Arafato Al Fatah, narius. Visos Arafato bazės Libane apsupotos jo priešų jėgų.

— Daugkartinio skraidymo erdvėlaivis „Challenger“ buvo pervežtas iš Kalifornijos į Kennedy Erdvės centrą Floridoje.

— Honduro karinė vadovybė paskelbė, kad prie Nikaragvos sienos žuvė du amerikiečiai žurnalistas žuvo ne nuo Nikaragvos prieštanikinų raketų, bet nuo kelyje įkastos minos.

— Gvatemaloje pasklidus žinioms, kad bandoma nuvertinti prezidentą Rios Montt, vyriausybė užėmė visas radio stotis, pasiruošė skelbti pavojaus stovį. Uždrausti susirinkimai, varžoma spauda.

— Izraelio gynybos ministras Arens kaltino PLO vadovybę, kad ji kankina Izraelio karo belaisvius, kurių palestiniečiai turi 8. Bandoma „plauti kalinių smegenis“. Vienas izraelietis susirgęs nervų liga. Izraelis siūlo už savo karius paleisti nemažą skaičių suimtų palestiniečių.

— Olandijos pietinio miesto Woensdrecht valdyba paskelbė, kad jokių naujų branduolinių raketų prie to miesto nebus leidžiama išdėstyti. Čia turėjo būti 48 skriejančių raketų bazė.

— Kylant nusikaltimų skaičiui, Detroito miesto juodas meras Coleman Young paskelbė komendantą valandą. Iki vasaros pabaigos jaunuoliai iki 18 metų gatvėse galės būti iki 10 val. vakaro. Penktadieniais ir šeštadieniais komendantą valanda prasiš 11 val. vak.

— Kenijos prezidentas Moi pašalino vieną svarbų ministrą, kuris turėjęs nelegalių kėkėjų dolerių ir valdęs pramonės įmonę Pietų Afrikoje.

— Lenkijos komunistų laikraštis „Trybuna Ludu“ piktai kritikavo uždarytą rasytojų profesinę sąjungą, kuri daug prisidėjusi prie lenkų skaldymo ir buvusių neramumų.

— Čilės karinė vyriausybė ištrėmė į šalies pietinę dalį (Čilės Sibira) 10 darbininkų unijų vadų. Jie ten turės būti mažiausiai tris mėnesius.

Žvilgsnis į popiežiaus vizitą Lenkijoje

Chicago. — Dienraštis „Tribune“ vakar vedamajame rašo apie popiežiaus vizitą Lenkijoje. Vedamasis pavadinamas „A deal with the devil?“ Pasaulio spauda komentuoja du ilgus popiežiaus pasikalbėjimus su Lenkijos komunistų partijos vadu ir premjeru gen. Jaruzelskiu. Komentuojama tai, kad popiežiaus susitikimo su Lech Walesa Vatikanas nepaskelbė jokios nuotraukos. Vatikanas laikraštis parašė, kad Walesa buvo nustumtas į šalį. Už tai redaktorius tuoj buvo atleistas iš pareigų, NBC televizijos žinių komentatorius trečiadienį pareiškė, jog abu didieji lenkai: popiežius Jonas Paulius ir gen. Jaruzelskis labai skirtingi, tarp jų pažiūrų milžiniškos užtvaros, tačiau jie abu pirmoje eilėje — lenkai patriotai.

Kolumnistas, dešinės srovės pažiūrų William Safire rašo, jog popiežius „pasitraukia“. Jis nustebo ir nuvylė Lech Walesą, susitardamas su Jaruzelskiu. Autorius rašo, kad žodis „apstatė“ dar nenaudojamas, tačiau, atrodo, kad popiežius nutarė, kaip rašė Vatikanas laikraštis, kad „kartais būtina paaukoti nepatogų žmogų, kad iš to kiltų visuomenei didesnė nauda“. Autorius rašo, kad Walesa yra vienas iš tokių „nepatogių žmonių“, kurių draša, „kietas sprandas“ nepasiduoda grasinimams, kalinimams ar siūlymams bendradarbiauti. Kvislingams (taip Safire vadina Jaruzelski) tokios nenugalimos asmenybės yre grėsmė.

„Chicago Tribune“ rašo, kad popiežiaus susitarimas, jo pasimatymai su Jaruzelskiu reikiama popiežiaus palaiminimą komunistinei Lenkijos vyriausybei, ją įteisinant. Tai turi pagreitinti karinio stovio atšaukimą, kalinių paleidimą ir naujos darbininkų profesinės sąjungos įsteigimą kitu, o ne „Solidarumo“, vardu. Jau kalbama apie Bažnyčios organizuojamą fondą, kuris lešomis remtų lenkus ūkininkus. Šitokie Bažnyčios veiksmai padėtų nuraminti Vakarų vyriausybę, kurios atsauktų ekonomines sankcijas.

Šio „susitarimo“ svarbiausias motyvas turėjo būti Maskvos grėsmė Lenkijai. Pačiame lenkų komunistų centro komitete yra stalinistai, kurie reikalauja kiekiau

tvarkyti ne tik buvusius „Solidarumo“ veikėjus, bet ir pačių katalikų Bažnyčią. Birželio 10 Lenkijoje. Vedamasis pavadinamas „A deal with the devil?“ Pasaulio spauda komentuoja du ilgus popiežiaus pasikalbėjimus su Lenkijos komunistų partijos vadu ir premjeru gen. Jaruzelskiu. Rūsų laikraštis kėlė savo nuopelnus gelbėjant Lenkiją iš fašizmo, minėjo heroiškas rusų pastangas ginant Krokuvą ir kitus lenkų miestus. Straipsnis citavo „Solidarumo“ leidinius, kurie kaltino rusus ir nacius už karo metu Lenkijos patirtus nuostolius.

Kilus tokiems kontroversiniams balsams apie popiežiaus Jono Pauliaus „biznį“ su Lenkijos komunistų valdžia, dar kartą grįžime į popiežiaus vizitą Lenkijoje ir pateiksime jo pasakytus pamokslus ir pareiškimus Lenkijos miestuose, kur jį sutiko milijonai žmonių.

Atstovas P. Simon išėina prieš Percy

Springfieldas. — Illinois seime liepos atstovas ir senatorius, dabartinis kongresmenas Paul Simon paskelbė, kad jis ateinančiais metais bandys rinkimuose sumušti senatorių Charles Percy. Atstovas Simons buvo Illinois gubernatoriaus pavaduotojas ir pats 1972 m. buvo paskelbęs kandidatūrą į Illinois gubernatoriaus vietą. Stebėtai mano, kad iš visos eilės demokratų, kurie nori paversti senatoriaus Percy vietą, Paul Simon gali būti pats pavojingiausias.

Kaip prez. Reaganas laimėjo debatus?

Washingtonas. — Demokratų partijos politikai sujudo aiškinti naują „watergate“ bylą, kuri liečia prezidento Reagano debatus su buv. prez. Carteriu 1980 m. kampanijoje. Debatams abu kandidatai uoliai ruošėsi. Abu turėjo specialias „trenerių“ komisijas. Dabar skelbiama, kad Reaganas debatus laimėjo, nes jo šalininkai kažkoku būdu gavo Carteriui jo rėmėjų paruoštą klausimų ir atsakymų knygą. Reaganas iš anksto žinojęs, kokius klausimus Carteris debatuose kels ir galėjęs iš anksto „išmokti“ reikalingus atsakymus.

Atstovų Rūmų pakomitetis bandys išaiškinti, kaip Reagano kampanijos komitetas gavo Carterio debatų knygą. Šį klausimą prez. Reaganas pavedė iširti ir teisingumo departamentui. Demokratų kandidatai į prezidentus Mondale pasakė Chicagoje, kad Carterio sąsiuvinio turėjimas buvo „nešvarus biznis“. Amerikiečiai turi teisę sužinoti, kaip ten buvo.

KALENDORIUS

Liepos 1 d.: Aronas, Jutvara, Gendrutis, Liepa.
Liepos 2 d.: Aristonas, Monegunda, Lengvinis, Žilvinė.

ORAS

Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:29. Saulėta, temperatūra dieną 90 l., naktį 75 l.

THE LIBRARY OF CONGRESS
PHOTODUPLICATION SERVICE
WASHINGTON, D. C. 20540

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybkauskas 4144 So. Maplewood, Chicago, IL
Telef. — namų 847-1729 Ištaigos 269-7557 60632

IŠ SPORTO ŽAIDYNIŲ

UŽVAKAR

Lauko teniso varžybos stipriai pasitūmėjo į priekį, dėka gero oro ir gerų vadovų. vyrų klasėje, kaip ir buvo laukta, pusfinalių pasiekė S. Soly ir E. Andrulis iš Toronto, kitoje pusėje K. Aglynas iš Chicago ir R. Ivaska iš Bostono. Moterų klasėje, kaip ir buvo tikėtasi, R. Jasaitytė pasiekė pusfinalius be rimtesnio pasipriešinimo. Ji žais prieš Raciūnaitę. Kitoje pusėje išėjo didelę pažangą padariusi R. Tallat-Kelpšaitė ir mums gerai pažįstama G. Žumbakienė. Jaunių klasėje finalistai paaiškės tarp Doveinio, Staniškio ir Marks. Mergaičių klasė ypač puiki. Pusfinaliuose atsiderėjusiuose Vadopalaitė iš Washingtono, dvi Gvildytės iš New Yorko ir Žymantaitė iš Chicago.

Krepšinyje Australijos moterų rinktinė davė pamoką Toronto „Aušrai“ 75 - 28 ir rytoj žais finalines su „Lituanica“. Jaunių A. klasėje australiečiai vėl puikiai pasirodė, įveikdami „Lituanicą“ 61-48, o kitoje pusėje New Yorkas laimėjo prieš Toronto „Aušrą“ 60-48.

Vyrų klasėje prasidėjo tikras pirmas ratas, kurio pralaimėtojai jau gali atsivieškinti su žaidynėmis. Los Angeles „Banga“ pasakė „sudiev“ australiečiams 70-63, New Yorko LAK išstumia Toronto „Vytį“ 67-48, Cicero „Ateitis“ laimi prieš Hamiltono „Kovą“ 83-66, Clevelando „Žaibas“ lengvai prieš „Lituanicą III“, Detroito „Kovas“ dar lengviau prieš „Lituanicą II“ 90-38 ir „Lituanicą“ pirmoji prieš Detroito „Kovą II“ 77-33.

ŠIANDIEN

Krepšinio vyrų klasės pusfinaliai 4:45 val. p.p. Tur-

tumėm matyti Toronto „Aušrą“, Detroito „Kovą“, Chicago „Nerį“ ir gal „Lituanicą“. 3 val. p.p. jaunių „A“ klasės pusfinaliai. Čia tikri dalyviai puiki australiečių komanda ir Detroito „Kovas“, kiti du savo vietą turės sunkiai iškovoti. Jaunių „C“ ir „B“ klasėse 10 val. ir 11:30 val. ryte finalai. „C“ klasėje tikriausiai „Lituanica“ ir „Neris“, „B“ klasėje visos 4-ios komandos apylygės ir visos turi vienodą šansą.

Plaukimo varžybos prasideda šiandien puikiame u-t-o baseine. Pirmosios rungtynės vyrams 100 m krūtine.

Stalo teniso pradžia taip pat šiandien. Dalyvių netikėtai daug, o jų tarpe dr. A. Saunoris, 6 kartus buvęs Sov. Sąjungos meisteriu.

Futbolo, raketbolo, šachmatų ir šaudymo bei tinklinio varžybų tąsa visą dieną.

Rimantas Dirvonis, II-jų PL sporto žaidynių org. k-to vicepirm.

RYTOJ

Šeštadienį, liepos 2 d., žaidynės baigsis. Finalinės varžybos vyks visą dieną, stalo tenise, šachmatuose, šaudyme ir plaukime.

Žinoma, didžiausią dėmesį ir daugiausiai žiūrovų (kaip visada), sutrauks tinklinis ir krepšinis. Tinklinio finalai

Australijos lietuviai sportininkai II-jų PL Dienų Sporto Žaidynių atidaryme. Nuotr. Z. Degučio

vyrų ir moterų klasėse bus 12 val. ir turėtų būti labai įdomūs, nes tinklinio klasė paskutiniiais metais stipriai pakilo.

Krepšinio finalai prasidės 11:00 val. jaunių „A“ klasėje. Nenustebsime, jei čia susitiks dvi geros klasės komandos Detroito „Kovas“ ir australiečių rinktinė. Moterų finalai įvyks 12:30 val. p.p. tikriausiai tarp „Lituanicos“ ir australiečių — puiki kova taip pat garantuota. 2 val. p.p. — vyrų krepšinio rungtynės dėl 3-čios

vietos, o 4 val. p.p. — didysis finalas vyrų klasėje. Toronto „Aušra“ ir Detroito „Kovas“ kažkaip arčiausiai šios garbės ir medalių. Nežiūrint, kad krepšinio lygis paskutiniiais metais mūsų žaidynėse buvo kritęs, šioms varžyboms klubai surinko geriausią jėgą, taip, kad finalas žada gerą krepšinį ir įdomią kovą.

Visi finalai vienoje salėje. Privaziavimas autobusu ar automobiliais labai paprastas, todėl tikimasi žiūrovų mažiau, tikiu, kaip per atidarymą.

PASAULIO MEISTERIAMS TIK BRONZA

Pereitų metų rudenį Columbijoje įvyko Europos Arvydas Sabonis, Sergejus Jovaiša ir Valdas Chomicius su Sov. Sąjungos rinktinė iškovoję pasaulio meisterio titulą, baigmėje nugalėję JAV rinktinę 94 - 93.

takiadoje baigė tik 6-je vietoje. Vyrų šiuo metu kovoją Maskvoje ir tikisi grįžti su labiau blizgančiais medaliais, negu bronzą. Linkime jiems sėkmės!

V. G.

SENSACINGOS EUROPOS KREPŠINIO PIRMENYBĖS

30 metų Europos, o kartu ir viso pasaulio (žinoma, be JAV geresnių rinktinė) krepšinį dominavo Rytų Europa su Sov. Sąjunga ir Jugoslavija priekyje. Rytų profesionalai prieš vakarų mėgėjus. Tačiau amerikiečių krepšinininkų perteklius užplūdo V. Europos

Prieš keletą savaitių Prancūzijoje įvyko Europos krepšinio pirmenybės. Sovietų rinktinėje be trijų lietuvių dar žaidė latvis V. Valters ir estas J. Eнден, tuo būdu 5 pabaltiečiai. Deja, čia nei į jų sunkiai prancūzams išstariamas pavardės, nei į pasaulio meisterio titulą niekas per daug neatsižvelgė. Savo grupėje Sovietų rinktinė baigė be pralaimėjimo, bet grupė buvo žymiai silpnesnė už antrąją. Čia be pralaimėjimo baigė italai, o antroje vietoje ispanai, kurie netikėtai išmušė jugoslavus ir prancūzus. Pusfinaliuose ispanai įveikė Sov. Sąjungos rinktinę 92 - 91, nors antrame kėlinyje vedė net 12 taškų skirtumu. Finale ispanai pralaimėjo italams 105 - 96.

Sovietų treneris Gomelskis pripažino, kad ispanai buvo geresni ir greitesni ir kad bendrai Vak. Europos lygis yra smarkiai pakilęs. Juk Jugoslavija kelis kartus pasaulio meisteris, liko 7-je vietoje, o Čekoslovakija 10-je. Tuo tarpu Olandija, Prancūzija, Vak. Vokietija kartu su Ispanija ir Italija aiškiai dominavo Rytų Europos kraštus.

Kaip visuomet, po tokių varžybų sporto žinovai ir žurnalistai išrenka geriausią penketą, vad. „All Star“, rinktinę. Į šį penketą buvo išrinktas Arvydas Sabonis, kaip vienas iš geriausių centro puolėjų pasaulyje, su priedu, kad jis lietuvis (ko amerikiečių spauda nepajėgė paminti). Į tą rinktinę nei vienas daugiau iš Sov. Sąjungos rinktinės nepateko.

Grįžę į namus su bronzos medaliais ir nelabai patenkinti, mūsų garsūs krepšinininkai poilsio ir atostogų negavo. Tučiuojau pradėjo ruošti spartakiadai, kurios dauguma varžybų jau baigėsi. Lietuvos moterų rinktinė spar-

Australijos tinklininkai Detoite. Nuotr. J. Urbono

Australijos lietuvaitės tinklininkės po rungtynių Detoite. Nuotr. J. Urbono

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS - 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad.pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

— Spartakiada savo masinėmis visų šakų varžybo-
mis jau vyksta kuris laikas. Laimėtojai turės progos dalyvauti Maskvoje baigminėse varžybose.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarim.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepią, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067 arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: Olympiac 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. šėšt. 12 iki 4 val. popiet

DR. ARVYDAS VANAGONAS
VIDAUS LIGOS
Spec. GASTROENTEROLOGIJA
25 E. Washington, kamb. — 1929
Tel. 236-2188
Priima tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILIJ LABANAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Clear Ridge Medical Center
6745 W. 63 St., Chicago, Ill.
Ofs. tel. 586-2611
Answering Service — 374-4828
Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAZEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-0-0
6-8; antr. 12-0-0; penkt. 10-12-1-0

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

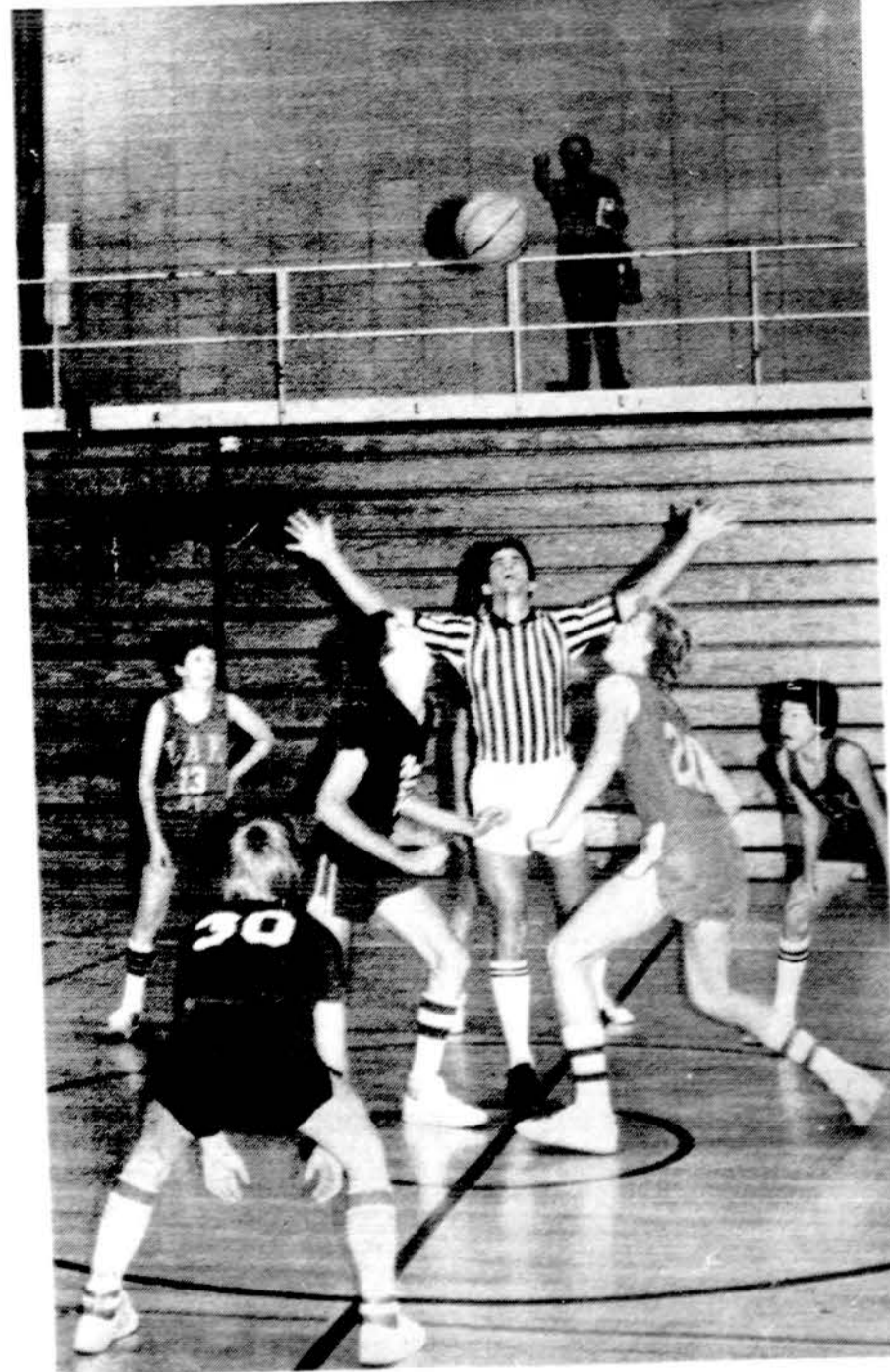
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I myliai vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Tiesėjas skelbia žaidynių pradžią. Jaunučių rungtynės tarp New Yorko LAK ir Chicago „Neris“.

Nuotr. Z. Degučio

VIS TIEK KLAIDA

Kad mūsų vaikai nemoka tobulai lietuviškai, nestebėtina (dėl gerai žinomų priežasčių). Kad mūsų seneliai nemoka tobulai lietuviškai, irgi nestebėtina (jie dažniausiai juk baigę rusų ar lenkų mokyklas). Kad mes ir mūsų tėvai nemokame tobulai lietuviškai, taip pat nestebėtina (niekas ar beveik niekas jokios kalbos nemoka tobulai; be to, praėjo jau bent 40 metų — kitiems ir daugiau —, kai mums "po kaimus nebeskamba Birutės daina").

Užtat visiems yra pareiga lietuvių kalbos mokytis, nors ir būtume šiaip jau gana mokyti.

Si pareiga ypač sunkiai guli ant lietuvių spaudos redakcijų ir bendradarbių pečių. Redakcijos mokosi iš kalbos vadovėlių ir iš kalbininkų teikiamų kalbos praktikos patarimų. Bendradarbiai mokosi iš tų pačių šaltinių, o taip pat ir iš pataisytų, kuriuos jų rašiniuose atlieka redaktoriai. Pastabūs bendradarbiai gali nemažai kalboje pasitobulinti, palygindami redakcijai prisiųstus savo rankraščius su tuo, kas laikraštyje išspausdinta (žinoma, neskaitant korrekūros riktų — ir prileidžiant, kad redakcija savo darbe nusimano...).

Štai keletas žodžių ar frazių, kurias ypač dažnai taisome, nes to reikalauja mūsų kalbininkų pripažintų, vadovėlių skelbiamos normos. Tai arba vykę žodžiai, kurie tam tikru atžvilgiu netaisyklingai vartojami, arba nevykę (nors prigiję) žodžiai, kurie iš viso nevertotini. (Jei tos klaidos kartais ir pro mūsų kontrolę praslysta, tai tik per klaidą...)

1. "abuojus" skamba kaip "abejingas", todėl daug kas mano, jog tai sinonimai. Visai ne! "Abuojus" reiškia "piktas" arba "blogas", pvz.: Bijau abuojų šunų. Lygiai taip pat ir "abuojumas" reiškia ne "abejingumą", o "piktumą", "blogumą". (Labai retai pasitaiko, kad du panašiai skambantys žodžiai reikštų tą patį).

2. "apjungti" — tai netikęs vertinys iš rusų kalbos. Reikia sakyti "sujungti". Negalima vartoti ir "apjungimo".

3. "atsiekti" — irgi netikęs vertinys iš rusų kalbos. Jo vietoje vartotina "pasiekti". Lygiai taip pat ir "atsiekimas" visur keistinas "pasiekimu".

4. "atžymėti" — taip pat absoliučiai niekur nevertotina rusybė. Ją reikia pagal prasmę keisti žodžiais "pažymėti", "paminėti", "apdovanooti" ar kt. Niekam tikęs ir "atžymėjimas".

5. "bedarbė" — tai ne "unemployment". Bedarbė yra moteris, neturinti darbo, lygiai kaip bedarbis — vyras, neturintis darbo. O darbo neturėjimas ("unemployment") yra ne bedarbė, bet nedarbas.

6. "bendrai" nereiškia "apskritai" ar "aplamai". Galima sakyti "mes darbą atlikom bendrai", bet negalima sakyti "bendrai" su muzika mėgtu labiau už daile". "Bendrai" reiškia ne "in general", bet "in common", "together".

7. "davynys" nevertotinas "fakto" arba "duomenys" reikšme. Negalima sakyti "Mokslininkai savo tezei paremti surinko daug įdomių davynių", bet galima sakyti "Mūsų kariuomenės maisto daviniai neskanūs, nors sotūs". Nemaišykime davinių su duomenimis!

8. Ne "domautis" ir "įdomauti" (tokių žodžių mūsų kalboje iš viso nėra), o "domėtis" ir "dominti".

9. "kas liečia" ir "kas link". Šių netikusių vertinių visai nevertokime. Sakinį "Kas liečia Ričardą, tai aš juo pasitikiu" keiskime sakiniu "O dėl Ričardo, tai aš juo pasitikiu". Sakinį "Mūsų veiksniai vis dar nesutaria kas link pini-

gu" keiskime sakiniu "Mūsų veiksniai vis dar nesutaria pinigų klausimu (arba: dėl pinigų)". Sakinį "Kas liečia Trečiąjį pasaulį, jam baisiai trūksta maisto" keiskime sakiniu "O Trečiajam pasauliui baisiai trūksta maisto".

10. Skirkime "renginį" nuo "parengimo". Rašykime "skautų renginys (ne parengimas) sutraukė daugybę žiūrovų". Bet: "Mūsų vaikų religinis parengimas toli gražu nepakankamai gilus".

11. Ne "paseka", bet "pasekmė", "padarinys", "rezultatas", "išdava". "Paseka" niekur nevertotinas žodis.

12. "pernešti" visiškai nereiškia "pakeisti", "išlaikyti", "iškeisti". Todėl nereikėtų sakyti "Pranas negali pernešti Miko šneku". Pernešti galima kokį nors daiktą iš vienos vietos į kita.

13. "rasti" — tai ne "manyti", "suprasti", "įsitiškinti", "padaryti išvadą". Todėl nesakykite tokių dalykų kaip "Martytė rado, kad Jonas labai negražiai pasielgė". Rasti tegalima pamestą ar iškomą daiktą.

14. "rastis" nereiškia "būti". Taigi sakinį "Svečiai randasi užpakalinėje pastato dalyje" ir Vilnius ne "randasi" prie Neries, bet "yra" arba "stovi" prie Neries. Žodį "rastis" galima vartoti tik ten, kur jį būtų galima pakeisti vienu iš šių žodžių: "atsirasti", "atkeliauti" (pvz.: Iš kur tu čia randaisi?), "atsitikti" ir t.t.

15. Ne "sąryšyje su", bet "ryšium su", "dėl", "dėl to, kad", "kadangi" ar dar kaip nors kitaip.

16. "sekančias" nevertotinas kaip žodžių "šis", "šitos", "toks" pakaitalas. Todėl nerašykime "Posėdyje priimti sekančios nutarimai", bet rašykime "Posėdyje priimti šie (šitie, tokie) nutarimai". Taip pat nerašykime "Valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiais", o rašykime "Valdyba pasiskirstė pareigomis taip (šitai, šit kaip)". Kada galima vartoti "sekančias"? Va pora pavyzdžių: Sekantis vilko pėdomis medžiotojas apsižvalgė. Plėšiką sekančios detektyvai gerokai privargo. — Taip pat niekad nerašykime "iš to seka", o tik "iš to išeina", "iš to matyti", "iš to išplaukia" arba "iš to kyla", kur kaip geriau tinka.

17. "Skaityti" tai ne "laikyti (ką ku)". Todėl sakinį "Domšaitis skaitomas ekspresionistu" verskime sakiniu "Domšaitis laikomas ekspresionistu". O sakinį "Adomėlis skaitėsi geriausiu kaimo šokėju" verskime sakiniu "Adomėlis buvo laikomas (arba: laikė save) geriausiu kaimo šokėju". "Skaityti" taip pat nereiškia "manyti". Tad sakinį "Skaitau, kad tai geriausia šių metų knyga" keiskime sakiniu "Manau (esu nuomonės, esu įsitikinęs), kad tai geriausia šių metų knyga".

18. Ne "statyti" klausimą, reikalavimą, uždavinį, bet "kelti" klausimą, reikalavimą, uždavinį, arba tiesiog klausti, reikalauti, užduoti.

19. Ne "viskas tvarkoje", o "viskas gerai", "Sutvarkyta", "kaip reikiant". Tačiau galima sakyti: Tokio tvarkoj tu čia nieko nesuserasi.

Iš kur visa tai žinome? Smulkus, tikslus nurodymas, ką ir kaip taisyti, kiekviename numeryje teikia žurnalas „Laiškai lietuviams“ kalbos skyrius, vedamas Juozo Vaišnio, S.J., patariant prof. dr. P. Jonikui. Tas skyrius savo ruožtu nemažai remiasi Lietuvos kalbininkų darbais, vienas kurių, būtent 1976 m. išleisti "Kalbos praktikos patarimai", mums ypač naudingas. Tai šaltiniai, be kurių išsektų mūsų kalbinė gyvybė.

ATSIVERIA AMERIKIEČIŲ AKYS OSI persekioja kiekvieną, kurį nurodo KGB

Gegužės 29 d. dienraštyje "The Philadelphia Inquirer", turinčiame daug skaitytojų Philadelphia mieste ir apylinkėse, buvo išspausdintas gana ilgas straipsnis, pavadinamas "Justice's Helper KGB is getting use out of Nazi-hunting". Atseit, KGB, kurie neva rūpinasi teisingumu, turi naudoti iš nacių medžioklės. Straipsnio autorius Warren Rogers, veteranas Washingtono žurnalistas, nepriklausomo "White House Weekly" redaktorius, idiomia forma, paremta faktais, atskleidžia, kaip slaptoji sovietų policija (KGB) apgaudinėja Specialių investicijų įstaigą (OSI), paremtą ir kaltinant neva kolaboravusius su naciais.

Straipsnio pradžioje Rogers pastebi, kad JAV-bių valdžios aparatas yra toks "gramzdiškas", jog dešinė ranka dažnai nežino, ką daro kairė. Dėl to nukentėję krašto reikalai. Pvz., prez. Reaganas, nuolat kartodamas, kad Amerikai graso sovietai, nori ją kuo geriausiai apginkluoti. Tuo tarpu Teisingumo departamento kriminalinis skyrius, bendradarbiaudamas su KGB ir remdamasis abejotiniais jų apkaltinimo faktais, pasiryžęs ka kuriuos naturalizuotus Amerikos piliečius išduoti Kremliui. Straipsnio autorius primena, kad dabar yra panašūs padėtis, kaip buvo sen. Joe McCarthy laikais. Prisimename, kad a.a. senatorius, didelis antikomunistas, kartais nepatikrintas faktų, apšaukdamas komunistais tokiais neesantčiais. Šiuo metu, anot Rogers, kiekvienam Rytų Europos emigrantui gali būti prisegta karo nusikaltėlio etiketė. McCarthy dėl minėtų kaltinimų kai kurių liberalų buvo išjuoktas ir net iškomėveiktas. Tuo tarpu dėl Allen Ryan, OSI direktoriaus, ketverių metų keistos karo nusikaltėlių medžioklės bene pirmas neigiamai pasisakė minėtas W. Rogers.

Jis konstatuoja, kad OSI, ieškodama bendradarbių su naciais, ypatiną dėmesį kreipia į baltarusius, estus, latvius, lietuvius, ukrainiečius, po antrojo pasaulinio karo pabėgusius į JAV-bes. Tų žmonių, atėmus iš jų pilietybę, nėra kur deportuoti, nes jų kraštai jau seniai yra okupuoti sovietų. Vienintelis kelias — grąžinti juos Sov. Sąjungai. O tas reiškia, kad jie bus įkalinti, o gal ir nužudyti. Ryan persekioja kiekvieną, kurį nurodo sovietai, sako Rogers.

Straipsnyje primenama, kad sovietų oficioje Izvestijoj" š.m. vasario 26 d. parašyta, jog "KGB nacių karo nusikaltėlių, pabėgusių nuo teisingumo, medžioklę tęs tol, kol bent vienas jų bus šioje žemėje". "Izvestijos" korespondentas L. Korneshev išsitarė, kad KGB pareigūnai jam pasakojo, jog tarp 1976 ir 1981 m. jie JAV teisingumo organams įteikė 140 žmonių pavardes su kaltės įrodymais. Korneshovas "Izvestijoj" toliau kalba, kad tai daroma ne keršto siekiant, o teisingumo, jų valstybės interesų ir krašto saugumo sumetimais. Sov. Sąjungos žmonės, pasak jo, niekad nebuvo kerštingi. Galime pridėti, kad tai yra šlykštus melas. Sovietų imperijos komunistai buvo ir yra ištroškę nekaltų žmonių kraujo.

Rogers pabrėžia, kad savo laiku karo nusikaltėliais KGB buvo apšauktas Valentinas Morožas, ukrainiečių disidentas-herojus, ilgai kalintas, žiauriai kankintas, dabar politinį prieglobstį radęs JAV-bėse, ir kitas ukrainiečių pabėgėlis George Shimlo, dabartinis Kanados parlamento narys. Tik vėliau KGB susigriebė, kad pirmasis vokiečių okupacijos metu turėjo 11, o antrasis — 8 m, ir jie kaltinamųjų sąrašas nebuvo įtraukti. Žurnalistas pastebi, kad kai kurių amerikiečių tarpe, įskaitant ir tris teisejus, turėjusius reikalų su OSI išlektomis bylomis, kuriose dalyvavo sovietų prokurorai ir liudininkai, didėja įtarimas, jog, tas bylas nagrinėjant, prasilenkiama su teisingumu, tai yra tokiu, koks jis suprantamas šiame krašte. Pasekime Rogers komentarais.

Ryan, anot jo, kalbėdamas pernai spalio 30 ukrainiečių amerikiečių juristų susirinkime, pareiškė, kad jis buvo Maskvoje ir padarė sutartį, pagal kurią bus prisilaikoma JAV-bių teisiųjų nuostatų, apklausingant sovietų liudininkus. Jam esą nesvarbu, kokius reikalavimus kelia sovietai, jo didžiausias rūpestis, kad nebūtų prasilenkta su amerikiečių įstatymais.

Kaipgi yra praktikoje? 1980 m. lapkričio 14 pagal W. Rogers turimas žinias Liudo Kairio advokatas Fred Barlitt buvo nuvykęs į Maskvą, kur turėjo būti apklausingamas Sov. Sąjungos pilietis Ivanas Zvazdun. Kaip paprastai, liudininkai pirmiausia klausinėjo sovietų prokuroras, po jo OSI advokatas, o paskutinis — Kairio gynėjas. Adokatui

Barlitt paklausus, kas Zvazdunui davė parėdymą atvykti į apklausingąją, šis atsakė, kad KGB. Sovietų prokuroras šoko aiškinti, kad klausimas neturi nieko bendro su byla, kad tai kišimasis į sovietų valstybės reikalus. Kairio advokatas nenusileido. Pagal mūsų įstatymus, aiškino jis, toks klausimas yra svarbus ir leistinas. Pagal mūsų įstatymus, spyrysi sovietų prokuroras, jis bereikšmis be to, buvo sutarta, jog apklausingoji metu bus laikomasi sovietų įstatymų. Čia ir paaiškėjo, kaip Ryan buvo apgautas, pasirašant sutartį.

Rogers primena, kad 1982 m. Chicagoje, norint iš Kairio atimti pilietybę, liudininku buvo pakviestas Imantas Lesinckis, politinis pabėgėlis, dabar gyvenąs JAV-bėse. Jis palūdi, kad paprastai KGB parenka liudininkus, aprūpina juos sufabrikuotais kaltinimais bei faktais jų paremiui.

Kitoje byloje, kurioje deportacijos klausimas buvo keliamas Edgar E. Laipenieks, imigracijos teisejas John C. Williams apgailėstavo, jog bylos metu jutosi sovietų pareigūnų kaltinamųjų iš anksto pasmerkimas, teisių ribojimas kryžminio apklausingumo metu ir bauginanti atmosfera.

Trečioje byloje, kurioje pilietybę norėta atimti iš Juozo Kungio, teisejas Dickenson R. Debevoise Newark, New Jersey, nusiskundė dėl sovietų prokuroro pradinių pastabų, arogantiškos laikysenos bylos metu, neleidimo Kungio advokatui Ivan Berzins atlikti kryžminio apklausingumo svarbios bylos vietoje. Norint išryškinti sovietų liudininko ryšius su valdžia, prokuroras tuojau užrikdavo: "You are not allowed to ask questions about citizen's relations with his government". Teisejas dar pridėjo, kad tai nesiderina su Amerikos teisine procedūra bei technika.

Žurnalistas taria: "Thus, the Soviet secret police and the Soviet public prosecutors, with the help of the U.S. Department of Justice, are deciding who among dissident refugees are to be branded as was criminals". Jis pastebi, kad Allen Ryan turėtų pagalvoti apie sumas, išmokamas advokatom, apie žmonėms garbės nuplėšimą ir apie nekaltų amerikiečių gyvybes. Pabrėžęs, kad daugumas pabėgėlių yra aršūs Sov. S-gos kritikai,

kaip čia? Ar gali būti blogiau? Aprėkę ten, kaip vanagas kiškius aptikęs, rėkia ir rėks ant vargšių visur. Piktumas edė Iloną. Jos pilvas jau gurgėjo, bet pietūs da toli. Po pietų atgrįžusios išgirdo botago šmaukstelėjimus, krėnėn šius arklus ir matė Ivaną šalia pravažiuojančią, grįžtantį į Maskvą po atostogų. Jis — be uniformos, su dailiu kostiumu. Net Tania dailiai pasirėdžiusi, su vaikiška, bet jau santūresne šypsena joms mostelėjo ir sušuko: — Sudie, Ilona! — Sudie, Tania, — šaukė moterys.

Tania krestelėjo naują šukuoseną, prigludė prie savo oraus, susimąstiusio vyro, bet dar atsigręžė į moteris, joms pamuojodama. Vežėčios išspaudė balutėse rėžius, molio kleksai taškė į šalis. Ant sausesnio kelio bildėjo pasagom stalininiai, braškėjo ašis ir stenėjo išlenkta jiena.

Taniai gniaužė gerklę, jai visada buvo gaila palikti šias vietas ir platumas. Tai buvo keistas prisirišimas prie gimtosios laukinės gamtos, beribių miškų, primityvaus savo tėvų ir kaimo gyventojų būdo. Maskvoj ji to nerado ir ten, trumpai pabuvusi, dar neprapatė.

Ivanas ten keitėsi, tapo tylus. Vis užsirdarydavo savo kambary, kažką rašė, maštė. Kursai, seminarai, kas jį ten sumos? Jam žadėjo aukštą vietą, net užsienius, bet reikėjo mokytis ir įvairių kalbų. Juokais ją kalbindavo tai vokiškai, tai angliškai, tai itališkai, bet kiek tose jai nepavaldžiose kalbose buvo gabus, ji nesuįsigaudė.

Kai vestuvių ceremonijoj, atvežusi ikoną į jo tėvų namus, ji buvo pavaišinta duona ir druska, jis išgėrė pusę puodelio pieno ir jai davė kitą pusę, — jie buvo vyras ir žmona. Medaus mėnesį jis atsidengė su tokiu šiltumu, kokio ji nesitikėjo. Sesers jis neturėjo

Prezidentui Reaganui paskelbus birželio 14 dieną "Baltic Freedom Day", Washingtono lietuvių jaunimas bendrai su latviais ir estais suruošė demonstraciją. Demonstracijai buvo medinės lentos uždėtos ant automobilių stogų. Lentos buvo atrauktos medžiaga ir ant jų užrašyti šūkiai apie Pabaltijo Laisvės dieną ir bendrai apie Pabaltijo kraštus. Taip pat buvo paminėti 3 žymūs rezistentai, po vieną iš kiekvieno krašto: lietuvių kun. Alfonsas Svarinskas, latvių Ints Calitis ir estų Tiit Madisson.

Tą dieną demonstrantai važiuo Washingtono miesto gatvėmis. Papuošti automobiliai atkreipė dėmesį, o išdalinti la-

prideda, jog, lengvai pasigavo kelis, bus nutildyti šimtai tūkstančių, nes kiti bijos, kad ir jų neištikėtų panašus likimas.

Jei panašių straipsnių pasirodytų ir kituose plačiai skaitomose laikraščiuose, tai greičiausia Teisingumo departamentas būtų priverstas atsiboti nuo bendradarbiavimo su KGB, nes tik jie turi didžiausią naudą iš vadinamos karo nusikaltėlių medžioklės. Iki šiol dar neaišku, ar Warren Rogers minėtą straipsnį parašė spontaniškai ar jis buvo kieno nors paprašytas. Jei kas tuo reikalu rūpinosi, padarė labai didelį darbą — išėta iš aimanavimo stadijos sąvokų tarpe. Pagaliau, kaip ten bebūtų, straipsnio autorius užsitaravo didelę visų Rytų Europos pabėgėlių pagarbą bei padėką.

Betgi būtų ne per didžiausia paguoda, jei mes šiuo labai reikšmingu darbu pasidžiaugtume tik savoje spaudoje ir pokalbiuose. Būtų labai gerai, jei kas nors su straipsniu supažindintų aukštuosius Teisingumo departamento pareigūnus, o gal ir patį OSI direktorių Ryan. Reikėtų rūpintis, kad ir ateityje būtų išgaunami panašūs, nors kartais gal ir nemažai kainuojantys, straipsniai. Jei palyginysime tas sumas su jau išmokėtomis bylų gynėjams, jos atrodyt menkos. Be to, turėtume laikraščio redakcijai ir straipsnio autorių užverstį padėkos laiškais bei telegramomis. Iki šiol negirdėti, kad iš lietuvių ta kryptimi būtų kas nors daroma.

B. V.

peliai informavo publiką apie mūsų rezistentus bei trijų Pabaltijo kraštų padėtį. Po pietų buvo planuota nueiti į vieną iš Washingtono žymesnių universitetų — Georgetown, ten sutikti dr. Jean Kirkpatrick, Amerikos atstovę į JT, kuri tą dieną kalbėjo universiteto studentams. Buvo planuota su dr. Kirkpatrick susitikti, jai įteikti gėlių ir priminti Pabaltijo padėtį, deja, universiteto policija sutrukdė mūsų planus. Nors ir nesustikome su atstove, supažindinom daug Georgetown universiteto studentų apie Pabaltijo kraštus.

Nors buvo labai karšta ir tvanki diena Washingtono, pora narsių pabaltiečių dėvėjo savo tautiniais rūbais. Po viso važiavimo, bėginėjome ir demonstravome, pabaigėme šią svarbią dieną susikaupime valandėle. Šioj ramioj ir rimtoj programoj dalyvavo ne tik demonstrantai — jaunimas, bet prisidėjo ir vyresnieji, tie, kurie dirbo ir negalėjo dalyvauti dienos metu. Buvo pakviesta kalbėtojų iš visų trijų tautybių. Iš lietuvių kalbėjo specialaus asistento prezidentui pavaduotojas politiniams reikalams Linas Kojelis, kuris supažindino su prezidento pasirašyta proklamacija. Buvęs armijos kapitonas Andrius Eiva kalbėjo apie Pabaltijo praeitį ir ateitį ir pabaltiečių tarpautinę veiklą. Iš Amerikos Balso Linas Rimkus papasakojo apie Viktorą Petkų, jo liūdną likimą ir apie lietuvių katalikų Bažnyčios Kroniką. Kai truputį sutemo, kiekvienas užsėdė po žvakę, tas labai prisidėjo prie susimąstymo nuotaikos.

Trijų Pabaltijo valstybių atstovai uždegė po žvakę ant didelio ažuolo vainiko, kuris buvo paleistas plaukti Potomac ape. Šis vainikas simbolizavo mūsų vienybę, mūsų panašią padėtį ir sunkią dalį.

Baigiant sustojome ratu, susiėmė rankomis, ir padainavo meilę dainų kiekvienas savo tautos kalba.

Buvo labai įspūdinga diena ir vakaras, o įspūdingiausia tai buvo jaunimo bendradarbiavimas ir pasiaukojimas tokią demonstraciją suruošti kartu.

Ar nėra tai pirmas kartas, kada toks bendradarbiavimas įvyko Washingtono?

Rūta Aidytė

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas P. MELNIKAS

23 Aplotos sovchozo šunų, keliu atgal pro taigą, pro maldynus ir pro dygius, aukštus miško medžius jos labai skubėjo. Kur sušnekus eglynui, traktelėjus šakom ar nuo vėjelio netoli kur lyg sudejavus ar sušnarant viršūnėms ir gūždam užesui leidžiantis į apačią, ir apatinės šakos, jos krūptelėdavo. Griebdavos kokio pagaikščio ir persizėgnodavo. Susigūžusios, tabaluodamos kojom suko tada toli į šoną nuo tos vietos, kur matė mėsą, į tą pusę net vengdamos pažiūrėti.

Tekinos atbėgo į darbą, net šilto gėralo nenugėrusios, šapelio burnon neįdejusios, pavėlavusios. Miegusios, vos laikėsi ant kojų ir, lyg musę kandusios, patraukė laukais, pripildamos prie darbo, kur kitos moterys tenai jau kiūtinu vorele užpakaly pasitusiai traškancios biurybės. Įdūkės, kaip koks nelabasis, traktorininkas vos apsisuko, tuo pietu šoko ir jas baisiausiai apšaukė, iškvailino, kaip paskutines šiundras. Skėščiodamas viena ranka, kaip vėduokle, karingai blivė:

— Darban, mazgotės! Oi, duos dabar jau joms, jei pirmininkas sužinojės paklaus, kur jos buvo. Kodėl į darbą pavėlavot? Su tokiu liežuviu ramybės neduos. Verčiau reikia būti mažesnę už agnonos grūdėlį, niekam nešokti į akis, dar į nugarą kas niūktels. Moterys supuolė jų klausinėti. Kas naujo, klausė, kas dedasi ten tame sovchoze? Stebėjos... blogiau

JAUNIMAS VEDA SENIĄ

Washingtonas birželio 14 d. Pabaltijo Laisvės dienoje

Prezidentui Reaganui paskelbus birželio 14 dieną "Baltic Freedom Day", Washingtono lietuvių jaunimas bendrai su latviais ir estais suruošė demonstraciją. Demonstracijai buvo medinės lentos uždėtos ant automobilių stogų. Lentos buvo atrauktos medžiaga ir ant jų užrašyti šūkiai apie Pabaltijo Laisvės dieną ir bendrai apie Pabaltijo kraštus. Taip pat buvo paminėti 3 žymūs rezistentai, po vieną iš kiekvieno krašto: lietuvių kun. Alfonsas Svarinskas, latvių Ints Calitis ir estų Tiit Madisson.

Tą dieną demonstrantai važiuo Washingtono miesto gatvėmis. Papuošti automobiliai atkreipė dėmesį, o išdalinti la-

prideda, jog, lengvai pasigavo kelis, bus nutildyti šimtai tūkstančių, nes kiti bijos, kad ir jų neištikėtų panašus likimas.

Jei panašių straipsnių pasirodytų ir kituose plačiai skaitomose laikraščiuose, tai greičiausia Teisingumo departamentas būtų priverstas atsiboti nuo bendradarbiavimo su KGB, nes tik jie turi didžiausią naudą iš vadinamos karo nusikaltėlių medžioklės. Iki šiol dar neaišku, ar Warren Rogers minėtą straipsnį parašė spontaniškai ar jis buvo kieno nors paprašytas. Jei kas tuo reikalu rūpinosi, padarė labai didelį darbą — išėta iš aimanavimo stadijos sąvokų tarpe. Pagaliau, kaip ten bebūtų, straipsnio autorius užsitaravo didelę visų Rytų Europos pabėgėlių pagarbą bei padėką.

Betgi būtų ne per didžiausia paguoda, jei mes šiuo labai reikšmingu darbu pasidžiaugtume tik savoje spaudoje ir pokalbiuose. Būtų labai gerai, jei kas nors su straipsniu supažindintų aukštuosius Teisingumo departamento pareigūnus, o gal ir patį OSI direktorių Ryan. Reikėtų rūpintis, kad ir ateityje būtų išgaunami panašūs, nors kartais gal ir nemažai kainuojantys, straipsniai. Jei palyginysime tas sumas su jau išmokėtomis bylų gynėjams, jos atrodyt menkos. Be to, turėtume laikraščio redakcijai ir straipsnio autorių užverstį padėkos laiškais bei telegramomis. Iki šiol negirdėti, kad iš lietuvių ta kryptimi būtų kas nors daroma.

B. V.

peliai informavo publiką apie mūsų rezistentus bei trijų Pabaltijo kraštų padėtį. Po pietų buvo planuota nueiti į vieną iš Washingtono žymesnių universitetų — Georgetown, ten sutikti dr. Jean Kirkpatrick, Amerikos atstovę į JT, kuri tą dieną kalbėjo universiteto studentams. Buvo planuota su dr. Kirkpatrick susitikti, jai įteikti gėlių ir priminti Pabaltijo padėtį, deja, universiteto policija sutrukdė mūsų planus. Nors ir nesustikome su atstove, supažindinom daug Georgetown universiteto studentų apie Pabaltijo kraštus.

Nors buvo labai karšta ir tvanki diena Washingtono, pora narsių pabaltiečių dėvėjo savo tautiniais rūbais. Po viso važiavimo, bėginėjome ir demonstravome, pabaigėme šią svarbią dieną susikaupime valandėle. Šioj ramioj ir rimtoj programoj dalyvavo ne tik demonstrantai — jaunimas, bet prisidėjo ir vyresnieji, tie, kurie dirbo ir negalėjo dalyvauti dienos metu. Buvo pakviesta kalbėtojų iš visų trijų tautybių. Iš lietuvių kalbėjo specialaus asistento prezidentui pavaduotojas politiniams reikalams Linas Kojelis, kuris supažindino su prezidento pasirašyta proklamacija. Buvęs armijos kapitonas Andrius Eiva kalbėjo apie Pabaltijo praeitį ir ateitį ir pabaltiečių tarpautinę veiklą. Iš Amerikos Balso Linas Rimkus papasakojo apie Viktorą Petkų, jo liūdną likimą ir apie lietuvių katalikų Bažnyčios Kroniką. Kai truputį sutemo, kiekvienas užsėdė po žvakę, tas labai prisidėjo prie susimąstymo nuotaikos.

Trijų Pabaltijo valstybių atstovai uždegė po žvakę ant didelio ažuolo vainiko, kuris buvo paleistas plaukti Potomac ape. Šis vainikas simbolizavo mūsų vienybę, mūsų panašią padėtį ir sunkią dalį.

Baigiant sustojome ratu, susiėmė rankomis, ir padainavo meilę dainų kiekvienas savo tautos kalba.

Buvo labai įspūdinga diena ir vakaras, o įspūdingiausia tai buvo jaunimo bendradarbiavimas ir pasiaukojimas tokią demonstraciją suruošti kartu.

Ar nėra tai pirmas kartas, kada toks bendradarbiavimas įvyko Washingtono?

Rūta Aidytė

MŪSŲ KOLONIJOSE

Maspeth, N.Y.
SĖKMINGAS L. VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos Vyčių Vid. Atlanto apskrities suvažiavimas birželio 5 dieną Atsimainymo parapijoje, Maspeth, N.Y., pasižymėjo plačiu uždavinių svarstymu ir jų ryžtu dar labiau rūpintis lietuviškumu, etnine tapatybe ir kultūrine veikla.

Suvažiavimas pagerbė Atsimainymo parapiją, kuri šiemet, spalio 9 d. mini savo 75 metų sukaktį. Vyčiams rūpi lietuviškų parapijų ateitis. Jie ir lietuviškos parapijos glaudžiai surišti praeityje, bet dar labiau yra reikalingas bendradarbiavimas dabar. Vyčiai tai suprato ir 1982 metais aktyviai įsijungė į lietuviškų parapijų metų veiklą. L. Vyčių apskr. dvasios vadas prel. Pranas Bulovas aukojo šv. Mišias, Vyčių intencija, ypač už kritusius lietuvius. Suvažiavimas prisiminė birželio išvežtuosius, tremtinius ir dabartinius kalinius. Taikliai žodžiu vytiš Petras Juškevičius pavaizdavo trėmimų ir persekiojimų skausmus ir pergyvenimus, o vytiš Juozas Bolevičius jų garbei padeklamavo „Paskutinė naktis“.

Pirmininkė Loretta Stukienė savo žodžiu suvažiavusiems praktiškai pasakė dabartinius vyčių siekimus ir darbus. Ji pabrėžė lietuvių kultūrinę, etninę vytišką veiklos prasmę.

Be organizacinių svarstymų, suvažiavime sutarta dalyvauti Vyčių seime, rugpjūčio 18 - 21 dienomis Philadelphia, Pa., dalyvauti pavergtų tautų minėjime, Maldos dienoje už Lietuvą Aurerville, N.Y., rugpjūčio 28 d. Agnes katedroje, Rockville centre, N.Y. Vyčių 110 kuopos jubiliejinė kelionė į Washington, D.C. bus rugsėjo 10 - 11 d. Pamaldos Nekalto Prasiidėjimo bažnyčioje Šiluvos Marijos koplyčioje.

Lietuvos Vyčių 110 kuopa birželio 1 d. Maspeth, vieningai sutarė rūpintis pašaukimais lietuvių sielovadai.

JK

Hot Springs, Ark.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Birželio 18 dieną YWCA salėje įvyko Baisiojo Birželio minėjimas, kurį suruošė Amerikos Lietuvių Tarybos Hot Springs skyrius kartu su Lietuvos Atgimimo sąjūdžio vietos skyriumi. Minėjimą atidarė pirmininkas Antanas Bertulis, pakviestas susikaupimo minute ir atsistojimu pagerbti visus ištremtuosius bei komunistų nukankintus mūsų brolius ir seses lietuvius. Minėjimu pravedė pakviėta Altos valdybos narė Antanė Zubavičiūtė, kuris, pasveikinę visus susirinkusius, paprašė sugiedoti Amerikos himną. Invokacijai sukalbėti buvo pakviestas kun. Jonas Burkus, kuris taip pat dar paskaitė ką tik gautą Arkansas vyskupo Andrew J. McDonald laiško tikintiesiems vertimą. Šis laiškas buvo atspausdintas vyskupijos laikraščio „The Guardian“ birželio 17 laidoje. Antanas Zubavičiūtė, padeklamavęs J. Siaučiulio eilėraščių „Broliu partizanai“, pakviėta Sibiro tremtinę Stefaniją Rūkięnę pagrindinei paskaitai. Trumpa pabrėžianti svarbiausius faktus paskaita buvo nevarginanti ir atidžiai išklaudyta. Paskaitininkė akcentavo: „Tauta, kuri nemoka savo žuvusiųjų pagerbti, neturi teisės į laisvę“. Programos pravedėjas A. Zubavičiūtė, pabrėžė, kad, nors mums visiems tie tragiški įvy-

niai yra gerai žinomi, daug apie juos prirašyta, bet visai kitas įspūdis, kada klausaisi gyvos tų šurpių įvykių liudininkės ir net negali patikėti, kad žmogus dar gali išlikti gyvas po tokių nežmoniškų gyvenimo sąlygų.

Po trumpos pertraukos buvo meninė programos dalis, kurią atliko svečiai Lapinskų šeima iš Chicago. Sonata A dur, Handelio, pianinu muzikas Darius Lapinskas, smuiku Aras Lapinskas. „Nekentė, siele“, Bach — solo Laima Rastenytė, smuiku ir pianinu Aras ir Darius Lapinskai. Atlikta „Lietuva“, Kutavičiaus (dainų ciklas), „Džukų kraštas“, Vanagaičio ir „Kad aš našlaitė“, Kačanausko — atliko Laima Rastenytė ir Darius Lapinskai. Pabaigai Laima Rastenytė deklamavo ištraukas iš „Neparašyti laišakai“ — Mykolas Viltis.

Visa programa praėjo sklandžiai, neįstėta ir pasigėrėtina. Lapinskų šeima jau kelerius metus reguliariai aplanko ir kiekvieną kartą atveža ką nors gražaus ir įvairaus. Klausytojas gali jausti Laimos Rastenytės padarytą balso pažangą, o Aras Lapinskas, mūsų akyse užaugęs, jaučiasi scenoje kaip namuose, kiekvienais metais jo smuikas tvirtiau ir melodingiau skamba. Minėjimą uždarė Antanas Bertulis, Altos ir Lietuvos Atgimimo sąjūdžio vietos skyrių pirmininkas.

Padėkoję visiems programos atlikėjams, pakviėta visus sugiedoti Lietuvos himną ir vėliau dalyvauti šv. Mišiose šv. Jono bažnyčioje. Prie kavos puoduko ir įvairių skanėstų pasidalinta įspūdišiais ir pabendrauta su svečiais. Minėjime dalyvavo prof. dr. Leonas Sabaliūnas su žmona ir dukrelėmis Indre ir Medėja iš Ann Arbor, Erikas ir Gražina Jasiukaičiai su dukrele Rūta iš Las Vegas, Vincas Jonikas iš St. Petersburg, Fla. Dalyvių tarpe buvo malonu matyti Lietuvių Bendruomenės vietos apylinkės pirmininką Stepa Ingaunį ir kitus valdybos narius. Šv. Mišias už ištremtuosius ir žuvusiuosius šv. Jono bažnyčioje atnėšavo parapijos klebonas kun. Ralph Bauer ir kun. J. Burkus. Jų metu Dan E. Vilimienė giedojo giesmę „Panis Angelicus“. Reikia tik pasidžiaugti, kad palyginti nedideli Altos ir Las skyriai, vadovaujami darbštaus pirmininko Antano Bertulio, pajėgia suruoti tokį įspūdingą minėjimą, nes kaip ten bebūtų menininkų iškvietimas visada yra surištas su didelėmis finansinėmis išlaidomis. Draisa ir pasiryžimas visais kliūtis nugalėti.

Salomėja Šmaizienė

East Chicago, Ind.

MOTINOS RŪPESČIAI IR PAREIGOS

Šia tema paskaitą apie motinas Lietuvoje ir išeivijoje skaitė buvusi Venezuelos lietuvių jaunimo sąjungos veikėja Birutė Pečiulienė per Moti-

nos dienos minėjimą, kuris įvyko LB apylinkės rūpestiu gegužės 15 d. Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos salėje. Minėjimas pradėtas bažnyčioje už gyvas ir mirusias motinas lietuviškoms pamaldomis, kur šv. Mišias aukojo ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. Povilas Jakulevičius. Prieš pradėdamas minėjimą, salėje susodintas motinėles sesutės Kazragytės apdalino jas gyvov gėlem.

Minėjimą parapijos salėje pradėjo LB apylinkės pirm. Birutė Vilutienė, pakviėdama seselę Janiną Galubickaitę sukalbėti invokaciją ir minutės susitelkimu pagerbti mirusias motinas. Po paskaitos buvo turininga meninė programa, kurią atliko uolūs Gary lituanistinės mokyklos mokiniai. Taupant vietą, prašytau ta programą paskaityti Gary korespondencijoje, kuri neseniai buvo įdėta „Drauge“ (1983.06.15). Programą paruošė mokytoja dr. Janina Reklaitienė, mokyklos vedėja seselė Janina ir tautinių šokių mokytoja Katerina Pečkaitienė.

Po tokio gražaus pasirodymo visos motinos ir programos dalyviai buvo pavaišinti.

LIEUVOS VĒLIAVA BAŽNYČIOJE

Kaip kasmet, LB apylinkės valdyba birželio 12 d. surengė Baisiojo Birželio minėjimą, kuris pradėtas šv. Pranciškaus lietuvių bažnyčioje šv. Mišiomis už Sibiro ir kitus tremtinius, turėjusius kėsti pragariškas kančias tik dėl to, kad buvo lietuviai. Parapijos klebonas kun. John Daniels pagėdėdavimu, LB apylinkės valdybai pasirūpinus, mūsų bažnytelėi pagaliau rado vietos ir Lietuvos vėliava. Prieš pat pamaldas kun. Povilas Jakulevičius, pasirošęs Mišiomis, prie bažnyčios durų sutiko JAV ir Lietuvos vėliavas, kurias nešė K. Domarkas ir B. Puras. Vėliavas nešant prie altoriaus, jas palydėjo tautiniais rūbais pasipuošę su gėlių puokšte Diana Mečys, o įnešus vėliavas Diana grįžo ir padėjo gėles prie Marijos altoriaus kun. P. Jakulevičius pašventino mūsų trispalvę, kuri buvo pastatyta šalia Vatikano vėliavos. Vėliava vis mums primins, jog mes lietuviai, dosnių lietuvių aukomis prieš septyniadesimt metų pastatydinta šv. Pranciškaus bažnytelė, kuri traukia tautiečius į lietuviškas pamaldas.

Po pamaldų JAV ir Lietuvos vėliavos buvo nuneštos į parapijos salę, kur įvyko Baisiojo birželio minėjimas. LB apylinkės pirm. B. Vilutienė trumpai apibūdino įvykio reikšmę, paprašė tylos minute prisiminti tremtinius ir pakviėta LB Vidurvakarių apygardos pirm. K. Laukaitį skaityti paskaitą. Prelegentas turiningai priminė mūsų tautos istorines nesėkmes su kančiomis ir viltimi, kad Lietuva vėl bus laisva. Paskui mūsų apylinkę gyvenęs rašytojas Vladas Vailionis, buvęs partizanas, papasakojo apie lietuvių pasipriešinimą ir jų vargus.

Šv. Mišių metu per abu minėjimus choristai giedojo tom dienom pritaikytas giesmes. Pamaldose ir minėjimuose dalyvavo daug žmonių.

Laima, Aras ir Darius Lapinskai, atlikę programą

Vietinio ALT skyriaus pirm. A. Vinikas pakviėta lietuvius dalyvauti East Chicagos miesto 90 metų jubiliejuje. Taip pat buvo renkami parašai peticijai, protestuojant dėl tariamo pabaltiečių bendravimo su naciais.

LB apylinkė laukia daug svečių gegužinėje, kuri bus rugsėjo 4 d. vaisingų Vilučių sodyboje.

J. P.

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
 Darbo valandos:
 Nuo 9 v. ryto iki 5 v. popiet
 Šeštadieniai pagal susitarimą
 9906 S. Kedzie Avenue
 Chicago, IL 60629 Tel. 778-8000
 PLATINKITE "DRAUGĄ".

A. + A. TOMAS M. JURKSTAS
 Gyveno Chicago, Ill., Marquette parko apylinkėje. Staigiai mirė birželio 27 d. 1983 m., sulaukęs 29 m. Gimė Chicago, Illinois.
 Pasiliko dideliame nuliūdime tėvai Ina ir Petras, sesuo Laura ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
 Kūnas bus pašarvotas trečiadienį nuo 5 iki 9 val. vak. ir ketvirtadienį nuo 2 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.
 Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 1 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parap bažnyčią, kurioje vyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.
 Nuosirdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
 Nuliūdę: TEVAI ir SESUO.
 Laid. direkt. Donald A. Petkus, Tel. 476-2345.

Buv. centro valdyboj ir garbės narei
A. + A. MARY ANN MINEIKO
 mirus,
 jos vyrui Brunui, sūniui Robertui ir šeimai reikiame gilią užuojautą.
 AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. MOTERŲ S-GOS CENTRO VALDYBA

A. + A. JŪRAI JAKAITIENEI
 mirus, jos vyrui Modestui ir visai šeimai reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.
 JAV LB LEMONTO APYLINKĖ

A. + A. ADOMUI ŪSELIUI mirus,
 žmoną Oną, dukterį Aldoną, anūkus Ritą ir Darių atsiskyrimo skausme giliai užjautčia ir liūdi
 JANINA IR BRONIUS RACEVICIAI
 JANINA RAČKAUSKIENE
 ALICIA RŪGYTE

JAY DRUGS VAISTINĖ
 2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
 Tel. — 476-2206
 RŪPEŠTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
 SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
 D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
 Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
 Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

JONAS PUZINAS
RINKTINIAI RAŠTAI I
 PROISTORĖ
 "Šiam leidiniui J. Puzino raštus atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusi proistorę ir gerai susipažinusi su jo paskelbtaisiais darbais" — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

RINKTINIAI RAŠTAI II
 KULTŪROS IR POLITIKOS ISTORIJA
 Leidinys suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl.
 Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.
 Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Buv. mūsų mokyklos direktorei
A. + A. JŪRATEI JAKAITIENEI mirus,
 jos vyrui Modestui ir šeimai, broliui Algiiui Trinkūnui, jo žmonai, buv. Mokyklos vedėjai Laimai Trinkūnėnei ir visiems artimiesiems reikiame gilią užuojautą ir drauge liūdime.
 LEMONTO MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

A. + A. JONUI ŠIMONIUI
 Lietuvoje mirus,
 jo seseriai mielai ALEKSANDRAI ŠLENIENEI ir jos sūnams RAIMUNDUI su šeima ir LIUDUI su žmona, seseriai MARIJAI ZEARO ir visiems artimiesiems Amerikoje ir Lietuvoje reikiame mūsų giliausią užuojautą.
 ADA ŠVELNIENE
 EMILIJA VILUTIENE
 ONA KUNSTMANIENE
 KAZYS BALCIŪNAS
 JUOZAS KARAZIJA
 IDA IR BALYS KARAZIJAI

EUDEIKIS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
 DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
 TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
 4330-34 So. California Avenue
 Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
 4605-07 South Hermitage Avenue
 Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
 MARQUETTE FUNERAL HOME
 TĖVAS IR SŪNUS
 2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
 1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
 LACKAWICZ
 Laidotuvių Direktoriai
 2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213
 11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
 Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS
 Laidotuvių Koplyčia
 4348 So. California Avenue
 Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS
 Laidotuvių Direktoriai
 1446 South 50 Avenue
 Cicero, Illinois
 Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. "Draugą".

APLINK MUS

× Šį šeštadienį, liepos 2 d., 7 val. vak. bus V PLJK talentų vakaras ir PLD Sporto šventės taurių įteikimas Bismarck viešbučio Pavillion teatre, 171 W. Randolph gatvėje. Tą patį vakarą 8 val. prasidės ir jaunimo šokiai Conrad Hiltono viešbutyje.

× Kazys ir Eugenija Gimžauskai, VI PLB seimo atstovai iš Floridos, seimo posėdyje išgirde apie lėšų trūkumą pirmajam imokėjimui už Lietuvistikos katedrą, pirmieji iš atstovų įrašė 1,000 dol. čekį ir jį įteikė katedros fondui. Jų mostą plenumo dalyviai pasitiko audringais plojimais. Katedros reikalams iki rugsėjo 1 d. dar lieka sutelkti apie 50,000 dol.

× Visi PLJK atstovai prašomi užsiregistruoti liepos 1 d. University of Illinois tarp 12 ir 5 val. popiet arba liepos 2 d. PLJK būstinėj Jaunimo centre tarp 9 ir 5 val. Būstinės telefonas 312-778-2200.

× Audronė ir Juras Kovalskiai su sūnumi Arūnu, gyv. Australijos sostinėje Cambergoje, yra atvykę į Pasaulio Lietuvių dienas. Lydimi Irenos ir Vytauto Linartų, gyv. Hobart, Mich., apsilankė "Drauge", susipažino su spaustuvės nauja technika, darbais, įsigijo naujauj leidinių ir įteikė auką. J. Kovalskis yra seimo atstovas, 13-ju Australijos lietuvių dienų informacijos vedėjas, o žmona — komiteto sekretorė. Australijos Lietuvių dienos bus 1984 m. gruodžio 26-31 dienomis.

× Dr. Antanas Razma, Pasaulio Lietuvių dienų vyr. rengimo komiteto pirmininkas, ir Linas Kojelis, prezidento asistento pavaduotojas etniniam reikalams, yra pakviesti pokalbiui į televizijos 26 kanalą. Jų pokalbis bus transliuojamas sekmadienį, liepos 3 d., 5 val. popiet.

× Iš Chicago vyks autobusas į Dainavos moksleivių stovyklą sekmadienį, liepos 10 d. nuo Jaunimo centro 8 val. ryto. Grįs sekmadienį, liepos 17 d. apie 7 v. v. Kelionės kaina į abi puses 30 dol. Norintys važiuoti prašomi skambinti Edžiui Šulaičiui tel. 312-656-1357. Iš anksto neužsiregistravę nebus leidžiami vykti autobusu. Tie, kurie važiuos iš kongreso stovyklos į Dainavą ir dar apie tai nepranešę vadovybei prašomi skambinti Edžiui Šulaičiui. (pr.)

× Į VI-tą JAV ir Kanados Lietuvių dainų šventę, kuri bus liepos 3 d. 2 val. p. p. dar yra likę bilietų, kuriuos įsigyti galima Vaznelių prekyboje 2501 W. 71st St., tel. 312-471-1424. Salė, kurioje bus dainų šventė, yra šaldoma, todėl kiekvieno lietuvių pareiga joje dalyvauti ir paraginti kitus. (pr.)

× Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų draugija rengia gegužinę "Pikniką Saulių namų salėje, 2417 W. Pope John Paul II Dr., liepos 17 d. 12 val. dieną. Bus gera muzika, gardus maistas su atsigėrimais. Visus namų savininkus su svečiais, prašom skaitlingai dalyvauti. Draugijos Valdyba (pr.)

× Dėmesio! Iš Lietuvos paruošamos tulpių staltiesės, juostos, mediniai dailininkų paveikslai, veiniukai ir gintaras. Skambinti 656-6599. (Sk.)

× ARAS — Dengiame ir talsons visų rūšių stogas. Su aukštu patyrimu; esame aprausti. Pats prižiūri darbą. Arvydas Kiela — 737-1717. (sk.)

× Ateitininkai, atvykę iš įvairių kraštų, kviečiami susirinkti į Ateitininkų namus šeštadienį, liepos 2 d., 2 val. pasikalbėti ateitininkijos reikalais. Jame dalyvaus ir žodį tars Juozas Laučka, Ateitininkų federacijos vadas.

× Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio suvažiavimas vyks Chicagoje Lietuvių Tautiniuose namuose liepos 4 ir 5 dienomis. Pirmoji suvažiavimo diena bus visuomeninio pobūdžio — pamaldos, mirusių mažiųjų kapų lankymas, iškilminga akademija — "Aušros" šimtmečio, mažiųjų lietuviškos spaudos, Tilžės deklaracijos, Klaipėdos krašto išsivadavimo sukakčių minėjimai ir kt. Vakare bus iškilminga vakarienė su menine programa. Antroji suvažiavimo diena skiriama MLR sąjūdžio organizaciniam reikalams. Šiame įvykyje dalyvaus iš įvairių laisvojo pasaulio kraštų atvykę mažiųjų lietuvių, jų šeimų nariai ir Maž. Lietuva ir jos likimu susirūpinusieji tautiečiai. Reikalingi informacijų gali kreiptis tel. 778-4282.

× Regina ir Linas Urbanai iš Montrealio, Kanados, yra atvykę į Pas. Lietuvių dienas, lanko savo gimines dr. Aureliją ir Bronių Polikaitčius. M. Lydimi giminaičio Kazimiero Laučiaus, jie atvyko į "Draugą", susipažino su nauja spaustuvės technika, įsigijo naujauj leidinių ir įteikė auką dainraščio stiprinimui.

Sol. Algirdas Brazis dalyvaus Dariaus ir Girėno minėjime ir sugiedos himnus.

× Brighton Parko lietuviai kviečia iš visur suvažiavusius lietuvius dalyvauti Brighton Parko Lietuvių dienoje liepos 2 d. nuo 12 val. dienos iki 11 val. nakties 4300-4500 So. Western in the Midway. Dalyvaus lietuviai prekybininkai, dailininkai, drožinėtojai ir įvairių namų darbų menininkai. Bus matuojamas kraujo spaudimas, patarimai Cook County State's Attorney ir kt. Rengia Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija ir Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Bus taip pat lietuviška muzika ir maistas. Kviečiami visi dalyvauti. Automobilų bus galima statyti Western Blvd. nuo 4300 iki 4700; Western Ave. tarp 4300 ir 4700 bus parkinimui uždaryta. (sk.)

× "Vyties" orkestras išleido savo pirmąją plokštelę, kurią galima gauti Marquette Parko parduotuvėse ir pas pačius orkestrantus. (sk.)

× Vytautas ir Genutė Beleckai iš Sunny Hills, Florida, su grupe lietuvių atvyksta į Chicago PL dienų progą. Chicagoje bus nuo birželio 30 d. iki liepos 5 d. Su jais galima susisiekti skambinant tel. 737-1717. (sk.)

× Patikslinimas. — Birželio 23 d. laidoje Venta Deli (2419 W. Lithuanian Plaza Ct.) skelbime telefono numeris buvo netikslus. Turėjo būti — 476-4622. Atsiprašome už korektūros klaidą. (sk.)

× Giedrė ir Jonas Stankūnai, gyv. New Yorke, su dukra Vida ir sūnumi Dariu, kurie dalyvauja sporto ir dainų programose Pasaulio Lietuvių dienoje, apsilankė "Drauge", įsigijo naujauj leidinių ir paliko dainraščiniui auką.

× Bronius Kviklys praneša, kad "Drauge" VI. 28 numeryje, I psl., rašinyje "Vienybėje su kovojančia tauta", pateikiant jo kalbos, pasakytos Draudžiamosios spaudos parodos atidarymo metu ištrauką įsivėlė netikslumų. Patikslinama, kad 1866—1904 m. bėgyje rusų policijos buvo sulaukyti 2899 knygnešiai — spaudos gabentojai, platintojai ir laikytojai. O visų knygnešių skaičius buvo žymiai didesnis.

× Elzėjus Šlekys iš Toronto, Kanados, lydima Leono Barausko, lankėsi "Drauge" ir įsigijo naujauj leidinių.

× Ona Razutienė, mokytoja ir ilgametė Los Angeles jaunimo sambūrio "Spindulio" vadovė, atvykusi į PL dienas apsilankė ir "Drauge". Savo mėgiamą laikraščio paramai įteikė 10 dol. auką.

× Kanalas 26 TV birželio 28 d. 12:50 val. p. p. perdavė Viktorijos Kašubaitės-Matrangos ir Lonna Sanders dešimties minučių pasikalbėjimą II-ju Pasaulio Lietuvių dienų progą. Pokalbio metu buvo atkreiptas ypatingas dėmesys religinei, ekonominei ir politinei priespūdai okupuotoje Lietuvoje.

× Dailė Polikaitienė iš Los Angeles yra atvykusi į Lietuvių dienas Chicagoje ir apsisvajusi pas savo gimines dr. Aureliją ir Bronių Polikaitčius. D. Polikaitienė yra šv. Kazimiero parapijos lietuviškos mokyklos vedėja ir lietuvių visuomenės darbuotoja. Ji šia progą aplankė "Draugą" ir painformavo apie Los Angeles lietuvių veiklą.

× Antanina Binkevičiūtė-Gučivienė, solistė ir dainavimo mokytoja, iš Australijos yra atvykusi į Chicago ir apsisvajusi pas savo mirusio vyro seserį Kolbiene. Ji aplankė "Draugą" redakciją ir papasakojo apie savo mirusio vyro archyvą, kurį padovanavo Alkai, painformavo apie teatrinę ir muzikinę veiklą Australijoje. A. Gučivienė yra nuosirdi "Draugą" bendradarbė.

× Pasaulio Lietuvių dienų pabėdavimas ir šokiai bus šeštadienį, liepos 2 d., 8 val. vak. Conrad Hilton viešbuty. Bilietus galima gauti Vaznelių parduotuvėje, PLB būstinėje Jaunimo centre ir prie įėjimo. Bismarck viešbutyje po Talentų vakaro ir sporto žymenų įteikimo šokių nebus, bet su tais pačiais bilietais bus galima šokti su dalyvauti netoliese esančiam Conrad Hilton viešbutyje.

× Lietuvių Fondo Federalinis Kredito Kooperatyvas bus uždarytas šį šeštadienį, liepos 2 dieną. (pr.)

× Už a. a. dr. Vladą Kuzmą, dvidešimt trejų metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atnašaujamos T. Jėzuitų koplyčioje liepos 3 d., sekmadienį, 8 val. ryto. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti Jį maldose. Šeima (pr.)

× II Pasaulio Lietuvių dienų progą šv. Antano — Kenneporto — gimnazijos buv. mokiniai ruošia susitikimo vakarą su vaizėmis, liepos 2 d., 5 val. popiet Playhouse, 2515 W. 69 Street. Kurie interesuojatės skambinkit tel. 767-1090 arba 655-1625. (pr.)

× Salė yra šaldoma, kurioje bus VI-ji JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė. Bilietų dar galima gauti Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., tel. 471-1424. Visi į dainų šventę! Užpildykime visą salę! (pr.)

Dainuojančios Zemaitės — iš kairės D. Varaneckienė, B. Stravinskienė ir A. Underienė, giedojusios JAV ir Lietuvos himnus Lietuvių dienų atidaryme. Šalia — jų muzikinis vadovas K. Skaisgirys. Nuotr. Z. Degučio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

AMERIKOS LIETUVIŲ VARGONININKŲ - MUZIKŲ SEIMAS

Amerikos Lietuvių Vargonininkų - Muzikų valdyba kviečia visus vargonininkus, muzikus ir dainininkus į 53-čią seimą pirmadienį, liepos 4 d., tuoj po Dainų šventės. Seimas bus šv. M. Marijos Gimimo parapijos patalpose prie 69 ir Washtenaw Ave., Chicagoje.

Seimo pradžia bus su šv. Mišiomis 10 val. ryte, o po Mišių pusryčiai ir paskaitos. Seimas prasidės 12 val. Šiomet ši organizacija švenčia 70 metų veiklos lietuvių tarpe. Jau atrodo, kad išsivysioje liksime be jokios muzikinės organizacijos ir be jokio lietuviško muzikinio periodinio leidinio. Muzikos leidinių

× VI-ji Dainų šventė nuo birželio 10 d. kasdien yra garbinama per Chicago radio stotis WLOO FM 100 ir WAIT AM 82.

× Romo ir Danos Puodžiūnų veiklią lietuviškame gyvenime šeimą, jų sūnus Viktorą ir Stepą ir kartu gyvenančią močiutę Oną Izokaitienę gražiai aprašė ir tris generacijas reprezentuojančią šeimą nuotrauką įsidėjo Chicago "Southtown Economist" laikraštis birželio 22 d. laidoje. Straipsnyje rašoma, kad visa Puodžiūnų šeima aktyviai įsijungusi II-se Pasaulio Lietuvių dienoje. Visi dainuoja VI-je Dainų šventėje, vaikai dalyvauja sporto žaidynėse ir šoka tautiniuos šokius. Reporterė ypatingą dėmesį skiria Viktoro ir Stepo pasisakymams lietuviškumo vertybių atžvilgiu. Minima ir Sovietų nelegali Lietuvos okupacija.

× Autentiškas lakūno Stepono Dariaus rašytas laiškas bus vienas iš kelių šimtų eksponatų, kuris bus rodomas filatelijos ir numizmatikos parodoje. Lietuvių Filatelijos ir numizmatikos draugijos varžytynės bus liepos 2 d., šeštadienį, 11 val. Jaunimo centre. Tai reta progą įsigyti neeilinių pašto ženklų, pinigų ir senienų. Parodoje ir varžytynėse kviečiami dalyvauti lietuviai filatelista.

× Dėmesio, jaunime! Autobusas ir PLJK stovyklą išvažiuoja iš Jaunimo centro pirmadienį, liepos 4 d., 6 val. ryto. Prašom visus tuo laiku prisistatyti ir nėveluoti!

× Vasario 16-tos gimnazijos direktorius Andrius Šmitas yra atvykęs į Chicago. Gimnazija susidomėjė tėvai ir rėmėjai bei buvę mokiniai galit su juo susitikti šeštadienį, liepos 2 d. nuo 10 val. r. iki 1 val. popiet Jaunimo centre 106 kambaryje. (sk.)

pesirodys tik retomis atsitiktinėmis progomis, kas reiškia išsivysioje tautinį susmukimą.

Tad kviečiame visus suinteresuotus muzikus - vargonininkus ir dainininkus į lietuvių muzikinę veiklą susirinkti ir pasitarti organizuotos muzikinės veiklos galimybių reikalais.

Valdyba

Jonas Paukštis, Dariaus ir Girėno 50 metų skrydžio per Atlantą sukakties minėjimo, kuris bus liepos 4 d., pirmininkas.

CLEVELANDO OKTETO KONCERTAS

Platus susidomėjimo susilaukė Clevelando vyrų okteto koncertas birželio 29 d. Tautiniuose namuose. Salė buvo prikimšta svečių. Oktetas gerų balsų, susidainavęs. Klausytojų dėmesį iš anksto pagavo savo daina "Žydėki, ramunėle, skambėki, dainužėlė, jaunystės kelyje". Antroji daina — M. Vaitkevičiaus "Prie šaltinio ateik". Koncertas buvo pradėtas trejetu meilės dainų, o toliau, kaip okteto vadovas R. Babickas suminėjo, buvo para šelmiškų dainų komp. Garbulskio. Dainavo apie velnio pagundas prie vyno, Antroji dainoj melodijos nešė

Dalis susirinkusių į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sei mo atidarymą. Nuotr. J. Tamaliūcio

mintį, kad "į vestuvių būrį žvaigždės žiūri, gyventi ir mylėti teks ilgai".

Oktetas turi ir moterišką parą — solistę I. Grigaliūnaite. Ji švelniu balsu padainavo, kaip motulė linelių raut išvarė. Toliau skambėjo A. Jakavičiaus "Paskutinis tango" — smagi melodija.

Vėl dainavo apie jaunus ir senus, gyvenančius prie Nemunėlio ir dainuojančius, — R. Bieliausko. Komp. Makačino buvo apie girioj siaučiančią pūgą ir vėjo dainą.

Pirmąją koncerto pusę baigė keturiomis dainomis: žemaičiams, sūduviečiams, aukštaičiams. Dainininkai laimėjo simpatijos savo dainų naujumu, įvairumu, skirdami daug vietos humoristinėms melodijoms.

Antrąją koncerto dalį pradėjo tėvynės ilgesio dainomis: V. Gorino "Arą" ir dvi Garbulskio apie Nemunėlį ir Lietuvą bei apie gimtosios žemės sodybas ir mariose gestančią saulę, gintarinę žemę. Prisijungus solistei I. Grigaliūnaitei nuskambėjo dainos: "Atjos" ir "Laukiu tavęs".

Publikos pasitenkinimo ovacijos buvo triukšmingos. Oktetas užtraukė dar jureivio dainas, nusakančias jūros meilę. Davė ir iškarpa iš operetės "Aš gimiau po klajūne žvaigžde". Smagiai skambėjo ir "Ten už aukščiausių kalnų". Pabaigai — iš "My Fair Lady" — "Su trupeliu sėkmės".

Koncertas buvo įvairus, patraukliu ir publiškai atnešė daug menišką pasigėrėjimą.

Kultūrinių renginių komiteto pirmininkė I. Bublienė padėkojo už šaunias dainas ir papuošė okteto narius gėlėmis.

Pabaigoje buvo traukiami laimėjimai operos rėmėjams. Pirmoji premija teko Pabėdinckienei iš Kanados — kelionė į Las Vegas. Antrą laimikį — Buršteino kailinį kilimą gavo Nausėda irgi iš Kanados.

Užbaigai oktetas dar svečius palinksmo daina "Tik prisimink". J. Pr.

LIET. ISTORIJOS DR. JOS IR PED. INST. GEGUŽINĖ

Gal dėl to vykome į bendrą gegužinę, kad Liet. Istorijos draugijos ir Ped. instituto galva buvo tas pats asmuo, būtent prof. dr. Jonas Račkauskas.

Dar ankstų sekmadienio rytą A. Rūgytės suorganizuoti keturi automobiliai, pasikrovę įvairiomis gėrybėmis, kurių daugumą padovanavo Istorijos draugijos mecenatų Anų šeima, turinti Baltic Bakery, pajudėjo nuo A. Rūgytės buto. Ped. Instituto dėstytojai, rektorius ir studentai vyko atskirai, bet visi į tą pačią vietą — į Beverly Shores esančią Račkauskų vilą ir erdvią kiemą. Vien istorikų sugužėjo apie 35 asmenys, neskaityto Ped. instituto personalo ir studentų.

Kadangi savo tarpe turėjome kun. Joną Duobą, tai dienos programą ir pradėjome šv. Mišiomis, kurias atlaikė kun. J. Duobas.

ba ant kalnelio po atviru dangumi. Giesmės vadovavo stud. Alvydė Eitutytė, pritardama akordeonu. Kun. J. Duoba savo gražiame pamokse išsklė Dievo meilę mums, nes, apgalvėję savo nuodėmes, tikrai nebūsime atstumti.

Po pamaldų visi stiprinomės pusryčiais, kuriuos paruošė A. Rūgytė, jaunoji ir vyresnioji Račkauskienės, o visi jau buvo praalkę. Po tokių gausių pusryčių vėl lipome į kalnelį, grojant plokštelių muzikai, kur vyko garų instituto studentų suorganizuota programa. Programą pradėjo Audrius Kirvelaitis, kartu atsiveikino trečiojo kurso studentų vardu su lektoriais ir lietuviškos instituto studentais. Ramona Steponavičiūtė ir Nida Pemkutė humoristine forma perskaitė atsiveikinimą su baigusiais studentais.

Tada iškviėtė Ramunę Račkauskienę ir jai įteikė gėlių puokštę už jos tokią vaišingą visų priėmimą. Nebuvo užmirštas nė prof. dr. J. Račkauskas. Jam buvo įteikta obelinė lazda studentams valdyti ir bausti.

Daugiausia juoko sukėlė Alvydės Eitutytės ir Audriaus ir Vytenio Kirvelaičių padainuot kupletai apie visus savo lektorius. Pabaigai tarė žodį ir pats rektorius prof. dr. J. Račkauskas, išreikšdamas padėką visiems.

Dar buvo laiko ligi pietų, tad daug kas ėjo maudytis ežerai. Ypač gausių ir gerai paruoštų pietūs buvo 3 valandą. Tada dar buvo atlikta įdomi apeiga — "Aušros" šimtmečio minėjimas.

Atvyko dr. J. Račkauskas su didžiuliu tortu, o jo vidury žvaikė. Ją užpūsti turėjo garbės "Aušros" knygu leidinio iniciatorė Alicija Rūgytė. Po to buvo sugiedota "Aušrai" ilgiausių metų.

Už visų vaišių paruošimą dalyvių vardu padėjo Janina Petrušienė. Apie 6 val. visi pradėjo atsiveikinti ir grįžo namo, pilni gražiausių įspūdžių ir geros nuotaikos. A. P. B.

CHICAGOS ŽINIOS

APIE ILLINOIS
Illinois valstija per metus išaugina tiek kukurūzų, kad juos supylus į vagonus, "traukinys" nusitęstų toliau negu 7200 mylių — iki pat Sanchajaus. Illinois valstija išaugina 17% visų JAV sojos pupų ir užima pirmąją vietą ir šveicariško sūrio gamyboje, o antrą vietą kiauilių auginime. Vienas ūkininkas čia išaugina tiek produktų, kad galėtų išmisti 79 žmones. Nuo 1965 m. žemės ūkio vertybės Illinois valstijoje pakilo 473 procentus.

BYRNE NAUJOJ TAENYBOJ
Buvusi merė Jane Byrne dabar pasamdyta patarėja Windsor Industries, Inc., firmoje, 1304 S. Indiana Ave., Chicagoje.

Dalis susirinkusių į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sei mo atidarymą. Nuotr. J. Tamaliūcio